

Főszerkesztő:
dr. Kállor György

MTI
MAGYAR TÁVIRATI IRDA

Feladós szerkesztő:
Baló László
Feladós kiadó:
Bares Sándor

Minden-jog-fenntartásával. Kéziratnak tekintendő. Házilokszorosítva.

Kiadja a Magyar Központi Híradó Rt. Budapest, VIII., Bródy Sándor-utca 5-7. Telefon: 139-666.

MTI BELFÖLDI HIREK

B 1. kiadás 1949 július 30. 6 óra -- poro

Vádlettből - vádlói - A Rákosi-per évfordulója

FT/Lt Ks Huszonhárom esztendővel ezelőtt, 1926 július 31-én a magyar nép nagy tanítója és bölcs vezetője, Rákosi Máttyás a Horthy-fasiszták őrvényiszéke előtt felszólalt az utolsó szó jogán. A Rákosi Máttyás ellen megindított első per végéhez érkezett. A tárgyalás során Rákosi Máttyás, Vas Zoltán, Hámán Károly és a többiek mind vádlottból vádlókká lettek. Rákosi Máttyás nem védte magát, hanem leleplezte a vértiróságot; vádolta a Horthy-fasisztákat, a kapitalizmust, az imperializmust. Bosszúdo tanítás volt a vádlott-társai és az egész elnyomott magyar proletáriátus számára. Kiszólton, vas logikával zúzta össze Horthyék gondviselését, provokációját. Bátoran vágta oda a bíróságnak, az ügyész szemébe:

"A mai rendszer néhány ezer kiszámíthatatlan diktatúrát jelent a dolgozó népmilliók felett." De nemcsak megmutatta ezzel a feudal-kapitalizmus igazi arcát, hanem irányt is mutatott. "Ha ezzel szemben az államügyész ur Szovjetunió szországi proletáriátusának diktatúráját nézi, meg kell állapítania, hogy ez a diktatúra az igazi demokráciát, a dolgozóknak demokráciáját valósította meg" - mondotta és hirdette Lenin és a Bolsevik Párt nagy művének igazságát, felsőbbrendűségét.

Rákosi Máttyás éppúgy, mint az illegálisban, a törvénytelen is, ország-világ előtt ismertette a Kommunista Magyarországi Pártja programját és ezzel kitűzte a harc feladatokat a magyar munkáosztály előtt.

Az ügyész vádbeszédében a vádlottak szigorú megbüntetését követelte, hogy "ez az ijesztő példa visszatartsa a jövőbenő kommunista mozgalmat." De Rákosi Máttyás erre is megadta a választ.

"Nem tudja az államügyész ur, hogy még sohasem sikerült egy szabadságmozgalmat büntető rendszabályokkal elnyomni és nem tapasztaltam, hogy éppen mi, kommunisták nem ijedünk meg a büntetésektől?" - majd így folytatta: "Az egész világ kommunista halálmozgással nő meg az akasztófa és a börtönökre és ebben az ünneplésükben világszerte példái a munkáosztálynak. Nincs közöttünk egy sem, aki a Kommunista Pártért és a kommunizmusért nem volna kész hitó alá menni."

Azt is elmondta a bíróság előtt, hogy az a per "személyes kocsinyság" a magyar nép életbevágó nagy peréhez képest. Ismertette azt a harcot, amelyet a magyar proletáriátus folytat a külföldi rabló imperialisták ellen, a nemzeti örendelkezés jogáért.

"Ha megkérdeznék, ha tiszter statáriális bíróság elé állítanak, - mondotta - akkor is vallom, hogy 1949 óta Magyarország minden uralkodó rendszere a nemzetietlen és lojálisabb külpolitikát folytatja. Befelé elnyomta a nemzetiségeket, de elnyomta a magyar dolgozó népet; eladta az országot és kiszolgáltatta idegen érdekeknek."

/Folyt. köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 2. kiadás 1949 július 30. 6 óra 10 poro

Vádlettből - vádlói... .folyt./ FT/Lt Ks

Ezután leleplezte a nemzetiségek elnyomását és hirdette, hogy "csak a szomszédos országok forradalmi munkásságának gyűjtőkövetésével, ezen országok imperialistáival szemben való harccal, a Kommunista Párt vezetésével" válhat valóra Magyarország felszabadítása minden imperialista befolyás alól.

A munkásság Magyarországon és a világ minden részén harcolt Rákosi Máttyás kiszabadításáért. Magyarországon az uralkodó osztály léha alatt megingott a talaj. A nagy gazdasági válság jelei már mutatkoztak. Az imperialisták egyik vereséget szenvedtek a másik után. A Szovjetunió egyre jobban erősödött. És akkor Rákosi Máttyás az ellenforradalom törvénytörése előtt vágta oda: "Magyarország dolgozó népe forradalmi szellemű" és ez "a forradalmi szellem napról-napra erősödik" ... valóságos forradalmi népmozgalom van keletkezében. Ennek a népmozgalomnak vezetője a Kommunista Pártra vár. Ez a Kommunista Párt történelmi hivatása."

"Az a dolgozó nép, melynek forradalmi múltja van... amely a demokrácia alfajáért: az általános választójogért annyit eldobott hiába, amelyet a jobboldali szociáldemokrata Párt oly rutul elrúlt, mint azt a dolgozó népet, az tisztában van azzal, hogy a Kommunista Pártnak hivatása van Magyarországon."

Rákosi Máttyástól ezek után a szavak után megvonták a szót. Az osztálybíróság, a magyar és nemzetközi munkáosztály hatalmas tiltakozása következtében nem merő halálra ítélni. És a per arról Rákosi Máttyás az utolsó szó jogán beszélt, immár végleg eldőlt, a Szovjetunió diadális hadseregének harcai és felszabadítása nyomán. Végleg széttrétek a dolgozó nép bilincsei és a rothadt feudal-kapitalista társadalom megsemmisült. A párt a dolgozó parasztsággal szövetséges magyar munkáosztály, a Kommunista Párt és Rákosi Máttyás nyerte meg, akinek vezetésével haladunk megingathatatlanul előre a szocialista társadalom megvalósítása felé. /MTI/

K

MTI BELFÖLDI HIREK

B 3. kiadás 1949 július 30. 6 óra 20 perc

Máris több cukorkát fogyasztunk, mint 1938-ban - 25 ezer kilogramm havi fogyasztásunk

Ta/Jnó/Jnó/Lt Ks A Dreher Csokoládégyár a legutóbbi értékelésnél ötödik ízben nyerte el az "Éltőz" díszke címet. Ez páratlan eredmény az édesiparban. A termék elnevezése és a jelentős énköltéseszközletés volt a két fő tényező, amely miatt a Dreher édeszsír lehetett "Éltőz". Egy év alatt igen nagyot fejlődött élet színvonalunkra jellemző, hogy tavaly erre a termékre előirányzott gyártási készítmények kivétel nélkül bizonyultak, mert a dolgozók egyre szélesebb rétegei vásárolnak cukorkát, csokoládét, kekszet. A Dreher-gyár legkedveltebb cikkétől, az olvasó, megnevezett réteses kekszétől, amelyet csak az idén kezdtek gyártani, átlag havi 25 ezer kilogramm fogy.

Egyre nagyobb mennyiséget gyártanak a dolgozók számára az azelőtt szinte elérhetetlen táplálékeszköztől is.

A hároméves terv során nagy sikere volt a savanyú élelmiszernek, amelynek ára a felére csökkent. Cukorka-termelésünk és fogyasztásunk most már messze túlszárnyalja az 1938-as adatokat. Ez év első négy hónapjában amelyet gyártottunk, mint 1947-ben összesen, ez év első havi termelésünk pedig megfelelt az 1948 évi teljes termelési értéknek. Idén tehát két és félszerannyi édességet termelünk, mint 1948-ban. /MTI/

Készülődnek a magyar dolgozó fiatalok a VIT-re

Sr/Mk/Lt Ks A világ hőkezesítő harcra ifjúságának nagy budapesti találkozója a képzőművészeti vonalon is komoly készülődés folyik. A MINSz a Szaktanács kulturosztagjával együttösen pályázatot írt ki olyan képzőművészeti alkotások készítésére, amelyekben a harcra hőkezesítő és a szocializmust építőn épünk nagyszerű eredményeit ábrázolják.

A Szaktanács kétfelőlő tartozó üzemi képzőművészeti szabadiskolák készülnek a pályázatra. Az üzemi iskolákban mind nagyobb lendületet vesz a munka. A MAVAG-ban közel 400 rajzot készítettek, a Danuvia-iskola munkaversenyre hívta ki a postás-iskola növendékeit. A MÁV vasutas-iskola is erősen készül, hogy jó anyaggal szerepelhessen a VIT képzőművészeti kiállításán.

A Világifjúsági Találkozóra érkező fiatalok élelmiszer

A világ különböző részeiből a budapesti VIT-re érkező fiataloknak a legrövidebb élelmiszerre minden előkészület megtörtént.

/Folyt.köv./ K

MTI BELFÖLDI HIREK

B 4. kiadás 1949 július 30. 6 óra 30 perc

Készülődnek a magyar dolgozó fiatalok... 1.folyt./ Sr/Mk/Lt Ks

Az Élelmiszeri Nemzeti Vállalat 6500 külföldi fiatal ellátásáról gondoskodik és a zavartalan lebonyolításához nagy mennyiségű élelmiszerrel rendelkezősre: többek között 50 ezer kilogramm húsfőlés, 100 ezer kilogramm kenyér, 150 ezer darab tojás és 160 ezer kilogramm gyümölcs és zöldségféle. A VIT-országok színhelyein 12 buffét-szertartást állít fel az Élelmiszeri N.V. A reggeliről és uzsonnáról a "Tájért" gondoskodik. A Városligetben, a Margitszigeten, Csillagbányán és a sportpályákon 20 tojásárdat állítanak fel.

A vidék is készül a VIT-re

A Kisvárdai Vulkan szízesi brigádokat alakítottak és párosversenyre hívták ki a koszméti vasöntő ifjúságait. A VIT-re felajánlásokként vállalták, hogy megjavítanak 500 rossz tűzhelyet, ami máskorban rögötte haver és soronkívül elkészítenek 1200 beton-döngölőt.

A zalamogyei fiatalok is lelkesen készülnek a találkozóra. Száz brigád alakult az aratásra és a esőpótlásra a nagyban. A zalamogyei ifjúsági szervezetek 50 gyarmati fiatal ellátást vállalták. A z ifjúságok nagy készülődését mutatják azok a nagy összegeket kitevő felajánlások, amelyekkel a Világifjúsági Találkozó sikeréhez járulnak hozzá. Ezek közül különösen a Ganz Villamosági fiataljainak vállalkozása említhető ki. A versenyző brigádok és négy egyéni versenyző összvétele megközelíti a forintot tosz ki. A Vörös Csillag-brigád vállalta két transzformátor elkészítését, melynek értéke 300 ezer forint. Az összes brigádok már 60-70 százalékban teljesítették vállalkozásukat.

A eszeli WM-ben különösen a nagyanyu énköltéseszközletésével és munkamódszer-átadásával igyekeznek teljesíteni a 207 ezer forint értékű felajánlásokat. A Laskovics-brigád 140 százalékos, a Kócskár ifi-brigádja 125 százalékos teljesítménnyel dolgozik. Adám Rudolf ifjúsági egyénileg áll versenyben. Vállalta a termelésnek 155 százalékosra való emelését. Csoportjában három gyengébb társának, akik eddig 80 százalékra termeltek, átadta munkamódszerét és ezek így 120-140 százalékos teljesítményt tudnak elérni.

Az Egyesült Izzó 270 tanulója kollektív felajánlást tett. Az azasztus 31-ére előirányzott termelésüket a Világifjúsági Találkozó kezdetéig végzik el. Még csak ötödik hónapi tanidőszakukat töltik, de vállalkozásuk szakmunkásokat megközelítő teljesítményt jelent. /Folyt.köv./

K

MTI BELFÖLDI HIREK

B 5. kiadás

1949 július 30.

6 óra 40 perc

/Készülőknek a magyar dolgozó fiatalok...2.folyt./ NL/Hm/Jnó/Lt Ks

A bányász-ifjúság sem akar lemaradni és/tatabányai szónokdemono fiataljai 165 ezer forintos felajánlást tettek. A VI. akna a termelés kétszázalékos emelését és műszakiakénti két osillo meg- rakását vállalta. Ezzel 20 ezer forint értékű munkát végeznek el. A IX. és X. akna fiataljai munkateljesítéskéntük magyar anyu nővélővel 40.000, illetve 36.000 forint megtakarítást érnek el. A XII. akna szállítási brigádja túlmunkában napi két osillo meg- rakásával és a termelés fokozásával 62 ezer forint értékű munkát végez.

A szolnoki MÁV fiatal sága is azon törekszik, hogy minél nagyobb mértékben járuljon hozzá a VIT sikeréhez. Vállalták, hogy a felnőtt brigádok bevonásával olvózzik egy mozdony javítását, melynek megmunkálásához 11 ezer munkaóra szükséges. Vállalták, hogy két gyan- tati fiatal VII-re való felhozatalának költségeit fűdozik. Egyben ígörik, tanulással, többtermelössel készülnök a Világifjúsági Talál- kozóra: a béke megvédésére. /MTI/

K

MTI BELFÖLDI HIREK

B 6. kiadás

1949 július 30.

6 óra 30 perc

Pálnalilionból - zsák, zsinag, kötél - Uzenek ködtelenítésre és portalanításra, szövésnélküli textilárak, új eljárások a textil- kutatás programjában

Knó/Mk/Lt Gá A Textilipari Kutatási Bizd tsig azokat a lehető- ségöket keresi, amelyek a dolgozókat még jobb és olcsóbb textili- ákhoz juttatják.

A textiliparban ma egyik legfontosabb kérdés a nyersanyagellátás. A cél, hogy minél több, eddig külföldről importált ipari növényt honosítsunk meg. Gyapottól ez év őszén már lo is arat- juk az első termést. Textilipari szakembereink a tél folyamán az ipari felhasználás szempontjából vizsgálják majd meg a magyar parat tulajdonságait.

Két fontos ipari rostrnövény

Két igen jelentős rostrnövényt honosított meg a földmü- velésügyi minisztérium irányításával a Gyapottörvelési N.V. Az egyik a Mexikóban és Kisázsziában terjedő pálnalilion, a másik az asolötias syriaca néven ismert rostrnövény.

Mindkettöből elsőrendü, erős zsák, zsinag, kötél készüli és paratosítani is lehet öket. Hazai termesztésükkel tehát jelentős devizamegtakarítást érhetünk el. A pálnalilion és az asolötias syriaca teljesen igénytelen, homokos talajon is kitünöen megterem, s öt megkötöti a homokot és ilyenödon meghonosítása a talajjavítás szempontjából is jelentős.

Réz nyomóhengör helyett a alumínium henger

Folynak a kutatások gépi berendezések és gépalkatrészek modernizálására is. Kísérletek indultak modern típusu szövöszökök ki- alakítására, amelyek kevesebb energiabefektetéssel gyorsabban, többet termelnek. Fennédei viszonylatban legjelentösebb az egygöpus fonás to- vezötése. Ez azt jelenti, hogy egy kombinált gép alkalmazásával egy munkafolyamatban végzik el azt a munkát, amelyet eddig három gép vég- zött. Kísérletek folynak arra is, hogy a textilkikészítésnél használt réz nyomóhengereket különleges felületi megmunkálással a lkalmassá tett alumíniumhengerekkel pótolják. Ez - azentul, hogy új lehetösögeket to- rozt az alumínium felhasználására - a gép mellett dolgozó munkáját is megkönnyíti és meggyorsítja.

Szövésnélküli textilárak

Igen érdekes kísérletek szoropolnak a kutatási pro- gramban különleges textilárak, elsösorban szövésnélküli textilárak előállítására. Paratból szövés és fonás nélkül vékony fátylat készi- tenek és ezt összöszöjtölik.

H

/folyt.köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B7. kiadás 1949 július 30. 7 óra -- perc

/ Pálmaliból - zsák, zsineg, kőtél...folyt./ Ké/ÁK/Lt Gá

Az így nyert anyag flaneláru pótlásra alkalmas, felhasználható asztalterítő, műbőr és linóleum gyártására is. Ez az eljárás jóval olcsóbb, mint a szövött textiliák mai előállítás.

A textilgyárak portalanítása és ködtelenítése

A textilipari kutatás feladatába tartozik az is, hogy a textilipari dolgozók az eddiginél egészségesebb körülmények között végezhessék munkájukat. A töltés rendszer idejében semmit sem törődtek a munkások egészségi viszonyaival és így ezen a téren igen sok a tennivaló. Ebből a szempontból igen jelentősök a portalanítás és ködtelenítés megoldására irányuló kísérletek. A portalanításra a fonódákban van szükség, ahol a szálló por rongálja a dolgozók egészségét. A kő, amely a kikészítő üzemekben a gőztől keletkezik, egészen beborítja a munkatérmet, a látást is akadályozza és így a munkamotort erősen hátráltatja. /MTI/

Nagyszorú eredményekkel folyik a verseny a brigádok között a Köztársasági Elnök vándorzászlójáért

KM/Lt Ks A h romóves terv befejezéséért folyó munkában az üzemek brigádjai nagyszorú lendülettel versenyeznek egymás között, hogy elnyerjék a lezárult versenyszakas legjobb brigádja kitüntetését, a Köztársasági Elnök vándorzászlóját.

A Hofherr-gyári "Dobozi" brigád 107.5 órára csökkentette egy traktor szerelési idejét

A Hofherr-gyár traktorszerelőjében február 28-án alakult meg a "Dobozi" brigád és márciusban nagy lelkesedéssel indult a szocialista munkaversenyben. A "Dobozi"-brigád egyik elsőrendű feladatául tűzte ki; hogy lecsökkentse a traktorok szerelési idejét. A szerelőcsoportokban az ő munkájuk nyomán kiváló kollektív együttműködés fejlődött ki. Ennek eredményeképpen az egy traktorra eső szerelési órák száma 123,3-ról 107,6-ra csökkent és a dolgozók átlagos teljesítménye 127 százalékos fölé emelkedett. A munkaversenyben felajánlott 10 százalékos termelésnövelést túlteljesítették!

Az elmúlt négyhónapos tervükben az előírt 820 traktor szerelési munkát elvégezték, ezenfelül a munkaversenyben felajánlott 16 traktort, a május elsőjére felajánlott négy traktort és a Szakszervezeti Világszövetség Kongresszusára felajánlott traktort is elkészítették. /Folyt.köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 8. kiadás 1949 július 30. 7 óra 10 perc

/Nagyszorú eredményekkel folyik...folyt./ KM/Lt Ks

A júniusi tervet négy újabb traktortal teljesítették túl és ezzel 148 ezer forint megtakarítást tettek lehetővé.

A z önköltségeskedési tervet ugyanaz idő alatt a vállalt 10 százalékos helyett 15 százalékra teljesítették és 1.5 százalékkal 0.7 százalékosra csökkentették a selejtet.

Egymillió hatszáz ezer forintot takarított meg a "Felföldi"-brigád Diósgyőrön

A diósgyőri ó-gyár gáztűzelésű komenciónál Felföldi Mihály kohómérnök tüzeléstechnikusokból, gázellenőrökből és szakmunkásokból álló brigádja ért el igen szép eredményt. Az értékmérési brigádtagok vitatták a gáztűzelésű komenciók közölésének és a gáz gazdaságos felhasználásának kérdéseit. A jó brigádmunka kiváló eredményeket hozott: A "Felföldi"-brigád a gáz helyes adagolásával június végéig egymillió hatsz ezer forintot takarított meg és 10 százalékkal csökkentette a gáz önköltségét.

A "Tóbits"-brigád átlagos teljesítménye 148 százalékos

A Hungária Vegyi és Kohóművek Kón-utcai telepén a "Tóbits"-brigád tagjai munkájukat több újítással és ösztönösítőssal javították és gyorsították, hogy ezzel is hozzájáruljanak a nehézipar számára nélkülözhetetlen kónsavmonnyiság előállításához. Ennek során nagy súlyt helyeztek arra, hogy minden brigádtag egyéni teljesítménye is emelkedjen. Az eredmény: átlagos teljesítményük 148 százalékos!

Rége 12 - most 9 órázó többet végez

A csepeli Posztógyár "Hámán Kató" brigádja a órnázóban dolgozik. Itt a brigád megalakulása előtt négy órnázógépen 12 munkás és munkásnő dolgozott. A szocialista munkaverseny megindulása után a brigád tagjai vállalták, hogy a termelés szintjének megtartása mellett a négy gépet kilencen látják el. A vállalt munkát június végéig 117 százalékra teljesítették és ezenfelül közel 10 ezer forintot megtakarítást értek el.

A brigád tagjai teljesen kikészítették a kőszekket és hogy a munka folyamatosságát biztosítsák, műszakváltáskor a gépet csak akkor adják át, ha vltójuk megérkezik. /MTI/

MTI BELFÖLDI HIREK

B. 9 kiadás

1949 július 30

7 óra — perc

Elbucustak a Magyarországon üdülő lengyel élmunkások

PC/Jné/Jné Ka Hangulatos sétahajózás keretében bucsútek el tegnap este a Magyarországon üdülő lengyel élmunkások. A mintegy 50 tagú csoport, több mint három hetet töltött Magyarországon a szakszervezetek Avaralattási akciója keretében. Ebből az időtartamból néhány napot Budapesten töltöttek, megnézték a fővárost és felkeresték több nagyüzemet. Három hetet Balatonlellén töltöttek román és cseh élmunkásokkal együtt.

A lengyel élmunkásokat a hajón magyar élmunkások bucsúztatták el. Ráműtettek arra, hogy az, hogy a magyar és a lengyel munkások között ma szabadon építhető a szocializmus hazájában, elsősorban a Szovjetunió, a Szovjet Hadseregnek, a Bolsevik Pártnak és nagy vezérének: Sztálinnak köszönhető. A magyar és a lengyel élmunkások íttették Bierut lengyel köztársasági elnököt, a Lengyel Munkáspárt főtitkárát és Rákosi Mátyást.

MTI/

H

/csere

MTI BELFÖLDI HIREK

B 10. kiadás

1949 július 30

9 óra — perc

A budapesti Nagyvásártelep fontosabb árucikkeinek tájékoztató árjegyzése

§ VÁ/VÁ NI Eredeti friss tojás /ládaárú, darabja/
0.53-0.55, eredeti repedt 0.48-0.50 forint.

Zöltség- és főzelékfélék: új burgonya 0.56, vöröskáposzta 1.60-1.80, vöröshagyma zöldjével /cs/ 0.08-0.16, új vöröshagyma 0.50-0.55, fokhagyma zöldjével /cs/ 0.30-1.00, fejeskáposzta 0.90-1.00, kelkáposzta 0.90-1.00, vajbab 0.60-0.70, velőborsó 1.60-1.80, kalarábé /cs/ 0.60-0.80, tisztított karfiol 1.50-4.00, leveles 1.00-2.00, sóska 0.60-1.00, tisztított paraj 1.70-1.80, sárgarépa zöldjével /cs/ 0.30-0.60, petrezselyem 0.30-0.70, esetbe való uborka 1.00-1.30, salátának való 0.45-0.70, kovászolni való 0.40-0.70, főzőtök 0.20-0.30, zöld tengeri /csö-venkint/ 0.20-0.40, apró hegyes és kacsakészarvu zöldpaprika 2.50-3.20, tölteni való zöld 2.50-3.80, fehér 2.50-4.00, alma-paradicsom 0.80-1.20, közönséges 0.50-0.70, zeller zöldjével /cs/ 1.00-3.00, kalarábé 0.70-0.80, petrezselyem zöldje /cs/ 0.50-1.00, fejteni való bab 1.50-1.80 forint kg-kint.

Gyümölcs: asztali alma 0.70-1.40, rétes 0.50-0.70, édes 0.40-1.00 mirabolan szilva 0.40-0.50, körte 0.30-1.50, magvaváló szilva 1.00-1.20, vörös 0.40-0.50, olasz kék szilva 2.00-2.40, ringló 2.00-2.40, kajszibarack 0.50-1.00, különleges minőségű 1.00-1.30, befőzni való ringló 0.60-0.80, közönséges 0.80-1.00, fehér őszibarack A. 5.50-6.00, B. 4.50-5.00, C. 4.00-4.50, D. 3.00-3.50, E. 2.00-2.50, F. 1.00-1.50, piros őszibarack A. 6.50-7.00, B. 5.50-6.00, C. 4.50-5.50, D. 3.50-4.00, E. 2.50-3.00, F. 1.50-1.70, szőlő, Csaba gyöngye 1.50-2.50, nagyszemű meggy 1.20-1.40, málna 6.50-7.00, ananász sárgadinnye 1.00-1.20, Togo, turkosztán 0.80-1.00, görög dinnye 3.00-4.00, éti vargánya 7.00-8.00, szeg igemba 4.00-5.00, tömött csiperkegomba Ia 11.00-13.00, II.a 8.00-10.00, Juliska-bab 1.20-1.40, fokhagyma 1.30-1.50 forint kilogrammonkint. /MTI/

P

MTI BELFÖLDI HIREK

B 11. kiadás 1949 július 30 11 óra 45 perc

Torlószlopokat helyeznek el a főváros több pontján a közlekedés javítására

Fő & JF/Hm/VÁ N1 A budapesti főkapitányság igazgatásrendészeti ügyosztályának közlekedési csoportja az elmúlt napokban helyszíni szemlét tartott a főváros közlekedési utvonalaiban. A szemle tapasztalatai alapján torlószlopokat helyeznek el a közlekedési utvonalak több pontján, így a Petőfi-téren, a Malinovszky-fasor és Pasaréti-ut tengelyében, a Széll Kálmán-tér és Malinovszky-fasor kereszteződésénél, a Mártírok útja és a Koltai Károly utca sarkán körforgalomjelző táblákat helyeznek el. Az Erzsébet-körút és Dehánny-utca kereszteződésénél, valamint a Kunfi Zsigmond-utca és a Mártírok útja kereszteződésénél a fényjelző berendezés sárga leneséjébe iránymutató nyilat szerelnék. A megállóhelyek közeléből a forgalmat akadályozó padokat, kódekat és hirdető szokrényeket eltávolítják és más helyre építik át.

Vasárnap este 19 órától 22 óráig közlekedési rendőrt állítanak a Mericz Zsigmond-körtérre, hogy a hétvégi kirándulók visszatérése idején erősen megnövekedett jármű- és gyalogosforgalom zavartalanul bonyolódhassék le. /MTI/

A Közért MSZT üzemi szervezete

MSZT § VÁ N1 augusztus 3.-án, szerdán este fél hét órakor a KAOsz kulturteremben /Jókai-utca 4/ műsoros estét rendez. Ünnepi megnyitót mond Fáy Árpád. Gergely Sándor, az Irók Szövetségének elnöke beszámol a Szovjetunióban szerzett tapasztalatairól és az ottani felejthetetlen Puskin-ünnepségekről. A műsor keretében közreműködik a Közért zenekara. /MTI/

Közlekedési korlátozás a vasárnapi Petőfi-ünnepségek tartama alatt

Fő & JF/Hm/VÁ N1 Petőfi Sándor halálának századik évfordulója alkalmából vasárnap délelőtt a Petőfi-téren tartandó nagyszabású emlékünnepség tartama alatt délelőtt fél tiztől fél kettőig a 2-os villamosjárat szünetel. /MTI/

P

MTI BELFÖLDI HIREK

B 12. kiadás 1949 július 30 12 óra 05 perc

A vásáresernokok és nyilat piacok kicsinybani árának jegyzése

§ VÁ/VÁ N1 Marhahus: rostélyos, felsál 8.40, leveshusok /varja, csontos oldalas, szegye/ 8.40; borjúhus 10.00, juhhus 7.00-10.00; sertéshus: karaj /hossza rövid/ 19.00-19.60, tarja, comb, lapocka 16.90, oldalas 16.00, szalonna, zsirnák való 19.00, háj 20.00, zsír 19.00; élő baromfi: tyúk 9.00-11.00, csirke, liba 11.00-12.00, kaesa 12.00; tisztított baromfi: tyúk 11.00-12.00, csirke 13.00-14.00, idei liba és kaesa 12.00-14.00, tisztított bontott baromfi: liba-, kacsaaprólék 6.00-7.00, máj 15.00-30.00, háj, bőr 18.00-20.00, idei liba-, kacsaemell és hát 13.00-14.00; palaakozott ételaj /literje/ 12.00; osztályozatlan tojás /darabja/ 0.54-0.59; halak: élő ponty, nagyság szerint 7.50-14.00, tej és tejtermékek: teljes tej /kannatej/ 1.50, tojfa 5.10, tojavaj pasztörözött tejszimből 23.00-24.00, tehénturó 3.20, kvert turó 8.00, juhturó 11.00; szabadforgalma liszt 3.00, egysége: kenyér 1.00, szabad kenyér 2.50, zsemle és kifli /darabja/ 0.50; százfőzelék: lenese 3.00-3.60, felas borsó 3.60-4.20, bab 1.80-2.20 forint kilogrammonként.

Zöldségfélék: új burgonya 0.66, zöldhagyma /cs/ 0.10-0.20, új vöröshagyma 0.66-0.72, fokhagyma /cs/ 0.40-1.20, fejeskáposzta 1.10-1.20, kelkáposzta 1.16-1.20, vörös káposzta 1.95-2.20, savanyu káposzta /uj/ 3.10, kalarábé /cs/ 0.80-1.02, sóska 0.90-1.20, paraj 2.00-2.20, tisztított karfiol 3.00-4.80, főzőtök 0.26-0.40, gyalult 0.80-1.00, zöld tengori /csövenként/ 0.26-0.53, fejteni való bab 1.80-2.20, ecotbe való uborka 1.20-1.56, való zöldborsó 1.90-2.20, paradicsom 0.66-1.46, egyéb uborka 0.50-0.92, fejessaláta /egy fej/ 0.30-0.50, petrezselyem zöldje /cs/ 0.40-0.90, sárgarépa 0.40-0.78, vajbab 0.80-0.92, kecskoszarvu és horgos zöldpaprika 3.05-3.90, tölteni való 3.00-4.38, kalarábé 0.90-1.02, Juliska-bab 1.20-1.70, fokhagyma 1.80-1.80, tömött esiperkagomba 9.00-15.00 forint kilogrammonként.

Gyümölcs: édes alma 0.80-1.22, asztali 0.90-1.70, rétos 0.70-0.92, körte 0.60-1.80, meggy 1.40-1.70, málna 7.70-8.50, ringló 1.00-2.90, szőlő, Csaba gyöngyö 1.80-3.05, őszi barack 1.20-8.50, kajszai 0.65-1.20, különleges kajszai 1.20-1.60, magvaváló kék szilva 1.20-1.46, vörös 0.50-0.66, olasz kék 2.46-2.90, sárga dinnye 1.00-1.46, dióbél 35.00-36.00, étkezési só 1.70, cukor 6.00-6.80, mák 9.60-10.60, méz 8.50-11.00, riza 8.60, őrölt paprika 16.70-35.60 forint kilogrammonként. /MTI/

L

Munkaversenyjutalmazások a fővárosnál

Bp & Vr/Sk/VÁ N1 A március elsején megindult tizhónapos munkaverseny első szakaszának lezárása alkalmából augusztus első napjaiban a fővárosi üzemekben megjutalmazták a legjobb eredményt elért dolgozókat. Összesen 21.702 forint pénzzutalmat és értékes ajándékokat osztanak ki. /MTI/

A szövetkezeti mozgalom nagy seregszemléje lesz a SZÖVOSZ országos küldöttgyűlése - A dolgozók legjobbjai a küldöttek között

ME & Mk/VÁ N1 Alig két hónapja, hogy a rosszenlékű MOSZK megszüntetésével egyidejűleg megalakult a Szövetkezetek Országos Szövetsége, a földművesszövetkezeti mozgalom központja, ezzel hatalmas lendületet vett a szövetkezeti élet. Felélénkült a földművesszövetkezeti taggyűlések, ahol a tagság közösen megbeszéli és elvégzett munkát, megjelöli a legközelebbi feladatokat, felfedi a hibákat. A földművesszövetkezeti tagság tevékenységére mi sem jellemzőbb, mint hogy a most folyó terménybegyűjtésnél és terménybeadásnál példamutató jó munkát végez. Szerte az országban a falu ünnepevé vált az első terménybeadás. Legtöbb esetben az első terménybeadó földművesszövetkezeti tag volt, aki terménybeadási kötelezettségének önkéntes teljesítésével egyidejűleg versenyre szólította fel a falu dolgozó parasztságát. A kunszentmártoni versenyfelhívás hoz lelkesen csatlakozik országsszerte a földművesszövetkezetek dolgozó parasztsága és a versenyzellelem mind nagyobb arányú kibontakozását mutatja az egyéni és közösségi párosversenyek sokasága.

A földművesszövetkezetek jól készültek fel a terménybeadásra is. Terményraktárakat részben a kormány által folyósított kölcsönből, részben saját erejükből időben rendbehozták, jó szervezéssel biztosították a terménybeadás gyors és sikeres lebonyolítását.

A földművesszövetkezetek munkájukat a fiatal, de máris eredményos munkát felmutató SZÖVOSZ irányítása és ellenőrzése mellett végzik.

Az elmúlt két hónap alatt folytatódnak a SZÖVOSZ megyei választmányi értekezletei is. Ezekre az értekezletekre mindegyik egyes földművesszövetkezet alapos körültekintés után legjobb tagjait küldte el. Az eredmény nem is maradt el. Nemcsak külső -ekben voltak ünnepélyesek ezek a választmányi értekezletek, de tartalmukban is jelentős előrehaladást jelentettek.

/Polyt. köv./

A szövetkezeti mozgalom nagy seregszemléje... 1. folyt./

ME & Mk/VÁ N1 Egyszerű dolgozó parasztek vitatták meg szövetkezeteik ügyes-bajos dolgait, kemény önkritikával felfedték hibáikat, kieserltek tapasztalataikat. Ugyanekkor választották meg azokat a küldötteket, akik augusztus 7.-én és 8.-án Budapesten a SZÖVOSZ első országos küldöttgyűlésén képviselik majd a földművesszövetkezeti tagságot. Kétkezi dolgozók valamennyien, munkások és parasztek, nagyrésztük szellemember volt, most ujjazda, de ott találjuk soruk között a ninestelen parasztot, a kisparasztot, a középparasztot; azokat, akik jó munkájukkal kiérdemelték dolgozó paraszttársaik bizalmát. Méltán lesz ez az első küldöttgyűlés a szövetkezeti mozgalom nagy seregszemléje. Két napig tanácskoznak majd a szövetkezeti mozgalom problémáiról és maguk közül választják ki a SZÖVOSZ új igazgatóságát és felügyelő bizottságát. Így érvényesül a szövetkezeti mozgalomban a szövetkezeti demokrácia.

A küldöttek között van Szántó Imre esongrád-megyei ötholdas ujjazda, aki elfogultan mondott köszönetet küldötté váló választásáért:

- Soha nem gondoltam, hogy én, avolt kubikus, ilyen felelősségteljes munkát végzek majd. Átérezem küldetésem jelentőségét és minden örömmel a falu felvirágoztatásáért dolgozom. Szántó Imre most a szentesi földművesszövetkezet igazgatósági tagja és ügyvezetője.

Szabolcsmegyei küldött Uzsoki István 25 éves szegényparaszt, nevéhez fűződik a békési földművesszövetkezet megszervezése, amelynek jelenleg is felügyelő bizottsági tagja és ügyvezetője. A faluban igen nagy népszerűségnek örvend.

Az ötyveremkes Ökrös Sándorné ugyancsak ujjazda, 1945-ben lépett be a Magyar Kommunista Pártba, a zóta tevékenyen részt vesz a politikai életben. Az Országos Népfrent elnökségének tagja és a dolgozó nép legutóbb országgyűlési képviselővé választotta. Nevéhez fűződik a táblás csoport megalakítása.

A küldöttek között találjuk Vali András tizholdas középparasztot is, aki a békési földművesszövetkezet elnöke és terménybeadást máris száz százalékkal túlteljesítette, hogy saját példájával járjon elől.

Némot István somogymegyei küldött háromholdas ujjazda, a szigetvári földművesszövetkezet igazgatósági tagja és az ottani termelőszövetkezeti csoport intéző bizottságának elnöke, a Szovjetunióban járt parasztküldöttség tagja, országgyűlési képviselő, osztályhű, lelkes, harcos dolgozó paraszt.

/MTI/ L

MTI BELFÖLDI HIREK

B kiadás 1949 július 30 13 óra 10 perc

15.

Időjárásjelentés

& VÁ/VÁ NI A Meteorológiai Intézet jelenti július 30.-án, szombaton délben:

Az Atlanti-óceánról érkezett hűvösebb tengeri légtömegek mélyen betörték szárazföldünkre és megszüntették a nagy meleget.

Hazánkban pénteken tovább folytatódott a felmelegedés. A hőmérséklet egyes helyeken 35, sőt Pécsen 36 fokra emelkedett. Ez volt eddig az idei nyár legmelegebb napja. A nyugatról jött hűvösebb levegő délután tört be hozzánk és szombat reggelre már teljesen elárasztotta hazánkat. Hűvös levegő betörése lehülést, élénk szelket és az ország északi felében erőteljes zivatarokat okozott. Sopronból 22, Győrből 21, Szombathelyről, Mátészalkáról 17, Kapuvárról 16, Tiszaróffról 14 mm esapadékot jelentettek.

A Duna víz hőmérséklete Budapestenél 22, a Balaton víz hőmérséklete Tihanyánál 22, Siófoknál 26 Celsius fok. Budapest pénteken a hőmérséklet napi középértéke 5,2 fokkal, a légnyomás napi középértéke 0,4 mm-rel magasabb volt, mint a sok évi átlag.

Budapesten szombaton 12 órakor a hőmérséklet 20 Celsius fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 761 mm, mérsékolten emelkedő irányzatú.

Várható időjárás vasárnap estig: Mérsékelt, időnkint élénk nyugati, északnyugati szél, változó felhőzet. He-lyenkint záporosó, zivatar. A hőmérséklet újból kissé emelkedik.

/MTI/

"Erősödjen tovább a magyar és bolgár nép örök, szétléphetetlen barátsága" - Bolgár partizán-küldöttség érkezett

FT & Hm/VÁ NI Szombaton reggel a magyar-bolgár és csehszlovák zászlókkal feldiszitett Keleti pályaudvaron a Magyar Szabadságharcos-Szövetség díszszáza, a Magyarországon tartózkodó csehszlovák partizán-küldöttség és a Magyar Szabadságharcos-Szövetség vezetői, Kenéz István főtitkár, Szabó István vezérőrnagy és Somogyi Miklós, a MEMOSZ elnöke fogadta a Csehszlovákiából érkező 102 tagú bolgár partizán-küldöttséget, amely hazatérte előtt egy napig tartózkodik Magyarországon. A befutó vonatot nagy tapssal fogadták.

/Folyt. köv./ P

MTI BELFÖLDI HIREK

16. B kiadás 1949 július 30 13 óra 15 perc

"Erősödjen tovább a magyar és bolgár nép örök, szétléphetetlen barátsága" - Bolgár partizán-küldöttség érkezett /I. folytatás/ FT & Hm/Mk NI

Amikor a bolgár partizánok a nagy érkezési csarnokba léptek, viharosan éltették Rákosi Mátyást, a magyar nép nagy vezetőjét, majd Kenéz István, a Magyar Szabadságharcos Szövetség főtitkára mondott üdvözlő beszédet.

Első ízben jönnek Magyarországra baráti látogatásra a bolgár partizánok és mi mint régi barátokat, harcos társakat üdvözljük őket. Országaink szabadok, felszabadulásunkat a Szovjetunió dicsőséges hadseregének köszönhetjük, annak a Szovjetunióknak, amely nemcsak kivívta szabadságunkat, hanem biztosította függetlenségünknek és a béke megvédésének. Ti megfogadtátok nagy vezérek, Georgi Dimitrov ravatalánál, hogy hűek lesztek a Szovjetunióhoz és mi is megfogadjuk most és üzenjük bolgár bajtársainknak, hogy Lenin, Sztálin, Dimitrov és Rákosi Mátyás tanításai szerint élünk és dolgozunk.

A jelenlévők kitűnő lelkesedéssel éltették Sztálin generalisszimust, a bolgár és magyar népmegbontathatlan barátságát.

Ezután Milos Nekvasil a csehszlovák partizán-küldöttség nevében köszöntötte a bolgár vendégeket, majd Srobru Babakov, a bolgár partizánszövetség titkára válaszolt az üdvözlésekre.

Baráti és testvéri üdvözlőlevelet hozunk Dimitrov országából. Visszatérünk után elmondjuk majd azt a baráti és testvéri fogadtatást, amelyben bennünket részesítettetek. Sok bolgár harcos halt meg a Magyarország felszabadításáért vívott harcban a magyar partizánokkal együtt. Erősödjön tovább a magyar és bolgár nép örök szétléphetetlen barátsága.

Az érkezés után a bolgár és csehszlovák partizánok a Szabadságharcos Szövetség székházába mentek, ahol tiszteletükre fogadást rendeztek. A fogadáson baráti hangulatban, sokáig elbeszélgettek a bolgár, csehszlovák és magyar szabadságharcosok.

/MTI/

P

MTI BELFÖLDI HIREK

B 17. kiadás

1949. július 30.

13 óra 35 perc

A "József Attila" irodalmi pályázat eredményhirdetése

ME & Hm/Mk Ni A Szakszervezetek Országos Tanácsa, mint ismeretes, ez év tavaszán hirdette meg első ízben 70 ezer forintos "József Attila" irodalmi pályázatát. Az első fordulón a beküldött novellákat, egyfelvonásos szindarabokat, jeleneteket, bírálják el. A beérkezett 1200 pályaművet kilenc tagú előzsűri és hat tagú közpzsűri véleményezi és az innen továbbjutó művek kerülnek a pályázat elnöksége elé végső döntésre.

A pályaművek nagy tömegében Romániából és Csehszlovákiából érkezett kéziratok is vannak. Indokina Lang-Sou /Ky-Lua/ helységéből repülőpostával küldte be novelláját egy légionista.

A pályázat iránti nagy érdeklődést fokozott gondos munkával vizsgozza a lektorátus. A bíráló munka nagy lendülettel folyik. A SZOT kulturosztálya a novellák, egyfelvonásos szindarabok és jelenetek eredményeit szeptember 1-én hirdeti ki.

A pályázat Az egész estét betöltő szindarabok, regények és ijesztő regények beküldési határideje: október 31., eredményhirdetés: december 31.

A SZOT "József Attila" irodalmi pályázata, amelyet évről-évre meghirdetnek, a munkásoktól újabb előretörését jelenti a kultúra területén is. /MTI/

Selyemhetek a vidéki városokban

Mk/Mk ME Ni A Textilkereskedelmi Központ a nagyobb vidéki városokban augusztus 1.-e és 14.-e között selyemhoteket rendez annak érdekében, hogy a selyem a dolgozók legszélesebb rétegeibe is eljusson. A selyemhotek az MNDSZ támogatása mellett zajlanak le. Sajtó, film, rádióelőadások, divatbemutatók hívják fel a dolgozók figyelmét a selyemárura. Szeged, Miskolc, Szolnok, Győr, Debrecen, Pécs és Székesfehérvár dolgozóinak a legjobb mintájú és legdusabb választékú selyemanyagok állnak majd rendelkezésre a selyemhotek alkalmával. A jelszó: "A selyem ma már mindonkié!" - ezt bizonyítja be a selyemhót. /MTI/

Forgalmi korlátozás a Kálvin-téren az átrendezés miatt.

BP & Vr/Hm/Mk Ni A Kálvin-téren folyó átrendezései munkálatok miatt a Múzeum-körut felől a Tolbuhin körut felé irányuló forgalmat a Kocsikeméti utcán, a Bástya-utcán vagy a Képiró-utcán és a Királyi-Pál utcán át bonyolítják le. Ez a forgalmi korlátozás előláthatólag három hétig tart. /MTI/

MTI BELFÖLDI HIREK

B 18. kiadás

1949 július 20

14 óra — perc

Vizállásjelentés

& Vá/Vá Ni Az Országos Vizgazdálkodási Hivatal Vizrajzi Osztálya jelenti:

A Duna Ujvidékig apad, lejjebb árad, Mohácsig alacsony, lejjebb közepes vizállásu. A Duna vizének hőmérséklete Komáromnál 21, Budapestnél 21,5, Mohácsnál 22 Celsius fok. A mai duna vizállások: Scharding 293 cm 25 %, Linz 136 cm 18 %, Struden 264 cm 21 %, Krems 210 cm 19 %, Bócs 226 cm 23 %, Pozsony 295 cm 27 %, Orosvár 2 69 cm 29 %, Dunaremete 330 cm 33 %, Gönyű 220 cm 31 %, Komárom 246 cm 31 %, Esztergom 238 cm 31 %, Budapest 320 cm 33 %, Duncpentele 281 cm 37 %, Dunaföldvár 2 32 cm 37 %, Paks 323 cm 37 %, Baja 419 cm 30 %, Mohács 461 cm 41 %, Bezdán 306 cm 43 %, Apatin 358 cm 44 %, Gombos 330 cm 41 %, Ujvidék 318 cm 47 %, Zimony 2 74 cm 49 %, Győrnél 190 cm 20 %. - A Rába Szentgotthárdnál minus 83 cm 3 %, Dráva Zákánynál 58 cm 23 %, Barcsnál 92 cm 22 %, Drávaszabolcsnál 114 cm 22 %.

A Tisza Szolnokig apad, lejjebb árad, Záhonyig alacsony, Tokajtól lefelé magas vizállásu. A Tisza vizének hőmérséklete Tokajnál 21, Szegednél 18 Celsius fok. A mai tiszai vizállások: Tiszabecs 320 cm 25 %, Vásárosnamény 140 cm 35 %, Tokaj 512 cm 67 %, Tiszafüred 556 cm 74 %, Szolnok 578 cm 73 %, Osongrád 475 cm 65 %, Szeged 500 cm 65 %, Tittel 384 cm 59 %.

A Szamos Csengerénél 84 cm 23 %. - A Bodrog Csárospatakánál 356 cm 55 %. - A Sajó Bánrévénél 28 cm 10 %. - A Hernád Hidasnémetinél 20 cm 13 %. - A Berettyó Berettyóújfalunál minus 136 cm 1 %. - A Körösök Köröszakállánál 15 cm 19 %, Békésnél 136 cm 27 %, Gyománál 339 cm 49 %. - A Maros Makónál 276 cm 53 %.

A Balaton Siófoknál 47 cm 27 %, Vihzófok 26. A Velencei-tó Agárdnál 95 cm.

Várható vizállás Budapestre holnap 295 cm. /MTI/

MTI BELFÖLDI HIREK

B 19. kiadás

1949 július 30

15 óra 30 perc

A MINSz Petőfi-ünnepsége

Ni/Mk/Vá Ni A Magyar Ifjúság Népi Szövetsége vasárnap este nyolc órakor rendezte meg Petőfi-ünnepségét az Állatkertben. Az ünnepséget rossz idő esetén a Városi Színházban tartják meg. Vasárnap délelőtt negyed tizenegy órakor 1500 MINSz-szervezet képviselői megkoszorúzzák a Múzeum-kertben a Petőfi-emléktáblát. /MTI/

Szombaton érkezik a szovjet iróküldöttség a Petőfi-ünnepségekre

Ni/Mk/Vá Ni A hatalmas Szovjetunió azzal tisztelettel Petőfi emlékéért, hogy iróküldöttsége részt vesz a Petőfi-ünnepségeken. A háromtagú szovjet iróküldöttség szombaton délután a prágai repülőgéppel érkezik meg fővárosunkba. A szovjet delegációt Sosipacsov orosz költő, a mai szovjet líra egyik legkimagaslóbb alakja vezeti. Sosipacsov sok magyar tárgyú verset írt, különösen ismert Zalka Mátyásról, a spanyol polgárháború nemzetközi brigádjának magyar zásornokáról írt verse. A küldöttség másik két tagja Leonidze gruz és Malisko ukrán költő.

A Petőfi-ünnepségekre megérkezett a román iróküldöttség. Tagjai: Lonto Salajanu, a Román Munkáspárt vezetőségi tagja, helyettes közegészségügyi miniszter, Alexandru Sahadian író, a Román Irók Szövetségének titkára és Eugen Jeleleanu neves román költő, Petőfi, Ady, József Attila műfordítója. A román iróküldöttséget a pályaudvaron Mihályfi Ernő, a Külföldi Kulturkapcsolatok Intézetének elnöke és Gergely Sándor, az Írószövetség elnöke, román részről pedig Romulus Hatos és Ferdinand Margineanu követségi titkárok fogadták.

A csehszlovák iróküldöttség vezetője Jan Drda, tagjai Rybak, Ivan Kusi, Milan Rajesak, Lengyelországból Stefan Ctwinowski, Severin Pollak és Vladiszlav Broniowsky érkeztek. A bolgár iróküldöttség tagjai Poneso Danosev, Dimitar Csavdarov, Andrej Guljskin és Stojan Karolov. A francia írókat Paul Éluard képviseli a centenáris ünnepségen.

Olaszországból Bianchi Bandinelli, Ausztriából Adalbert Muhr, Chiléből Pablo Neruda és Hollandiából Nico Rost vesznek részt a Petőfi-ünnepségeken. /MTI/ P

MTI BELFÖLDI HIREK

B 20. kiadás

1949 július 30

16 óra 15 perc

Egy forinttal olcsóbb augusztus elsejétől a szabad kenyér

SzN : Ni/Vá Ni A kormány határozata alapján augusztus elsejétől a kenyérellátás új rendjét léptetik életbe. A határozat értelmében jegyre kg-kint 1 forintos árban az eddiginél jobb minőségű, félbarna kenyeret hoznak forgalomba. A 2,60 forintos szabad kenyér árát egy forinttal csökkentik és az eddigi félbarna kenyér helyett sokkal jobb minőségű félbarna kenyeret fognak árulni. /MTI/

"Minden mázsa beadott buza újabb győzelem a békcéért vívott harcban" - Fokozott lendülettel végzi a dolgozó parasztság a terménybegyűjtést

Vid 8 Mi/Vá MB Ni A falu dolgozóinak versenykedve a cséplési munka, a betakarítás, a terménybegyűjtés terén egyre fokozódik. Gyorsított ütemben végzik a cséplést, szinte megszakítás nélkül bug a gép, nyeli a garat a kéréket, telik a zsák. A földművelőszövetkezet raktárába egyre több gabona kerül.

Miskolc város

dolgozó parasztsága is beküldte már az első zsákokat az új gabonából a miskolci földművelőszövetkezeteknek. Vasas Gyula háromholdas kisparaszt hozta feldiszitett szekerén az első szállítmányt. A tároló helyiség zöld gallyakkal diszitett falán ott függnék a versenylapok, amelyeken feljegyzik a beadók nevét, teljesítményét.

- Ma már a földművelőszövetkezetek végzik a begyűjtést - hangzottatta Orosz Sándor, a szövetkezet elnöke. Ez biztosíték arra, hogy minden szem buza a dolgozók jövő évi kenyérének növeli és hogy egyetlen szem sem kerül a fekete piacra. Szokolty Bertalan tizholdas középparaszt nyolc mázsa bazáját vitte be a raktárba.

Szolnok-megye

dolgozó parasztsága, megértve népi kormányzatunk nélkülözéseit, vállalt kötelezettségén felül teljesíti termény begyűjtési kötelességét. A középparasztság is tevékenyen bekapcsolódott a mozgalomba. Szilágyi Károly karcagi 18 holdas középparaszt a vállalt 180 százalékos helyett 250 százalékosra, Tamás István jászfényvári 17 holdas középparaszt 450 százalékosra, D. Szabó László karcagi középparaszt 205 százalékosra teljesítette kötelezettségét. LP /Folyt. köv./

"Minden mázsa beadott buza..." /1. folytatás/ Vid 6 M1/VÁ ME N1

A kisparasztok és újonnan földhözjutottak is kitesznek magukért, amikor jelentősen túlteljesítik beszolgáltatási kötelezettségüket.

A szelevényi dolgozó parasztek egyetemlegesen vállalták, hogy augusztus 20.-áig 264 százalékra teljesítik begyűjtési kötelezettségüket. A megyében a verseny tovább fokozódik; a községekben, városokban újabb és újabb egyéni versenykihívások hangzottak el.

Győr-megyében

is széleskörű mozgalommá vált a begyűjtési verseny. A DÉFOSZ győrmegyei titkársága kihívta a komárommegyei DÉFOSZ-szervezeteket, a megyei alapszervek egymással versenyeznek.

Pusztai Istvánné tétli parasztasszony a község gazdáival van versenyben: ő maga 350 százalékra teljesítette a terménybeadást. A begyűjtési verseny eredményei napról-napra fokozódnak. Ifj. Varga Sándor 21 éves szikvándi ujjgazda 226 kilogram helyett 1384 kg, Földi József hétholdas ujjgazda 178 kg helyett 739 kg gabonát adott be. Eesen Idős Imre 250, Falusi István 200, Pülöp Béla ugyancsak . . . 200 százaléokban tett elget beadási kötelezettségének. Klemenecics Lajos MDP-párttitkár 300, Magyar Károly községi bíró 300, Magyar Lajos DÉFOSZ-titkár pedig 200 százaléokban teljesítette terménybeadását.

Veszprém-megyében

is bekerültek a földművelésszövetkezetek raktárába az első gabonászsákok.

- Egyenesen a géptől hozom a termést - mondta Duneoz József lepsényi hatholdas kisparaszt -, Példámon okuljank gazdatársaim, mert minden mázsa beadott buza újabb győzdelem a békéért vívott harcban.

A zirci járásban Puskás György románci nyolc holdas ujjgazda kiváló termést ért el.

- Az őszi mélyszántás után még kétszer szántottam, sok istállótrágyát és műtrágyát használtam és a pácolásban azt a módszert követtem, amelyre a mezőgazdasági igazgatóságnál megtanítottak - magyarázza jó eredményét.

Mezőszilason általában 150-200 százaléokban teljesítik a begyűjtést a gazdák, a Veszprém melletti Szabadságpusztai ujjgazdái pedig megfogadták, hogy a tavalyi 160 százalékos eredmény helyett az idén 200 százalékra teljesítik a beadást. /MTI/

K

A kézimunkánál kilenyszer gyorsabban vágja a burgonyaültető és 91 százalékos önköltségmentesítést jelent az új burgonyaültető és kapálógép

Mi Hnó ME N1 Az egyre jobban szélesedő ujitómozgalom mezőgazdaságunkra is áttért. Egymásután látnak napvilágot olyan ujitások, amelyek öt éves törvény keretében a mezőgazdaság gépesítését és ezzel dolgozó parasztságunk munkájának megkönnyítését szolgálják.

Igen értékes találmány Temesvári Márton burgonyaültető és kapálógépe. Ezt a gépet nagy eredménnyel próbálták ki a Bábolnapusztai Állami Gazdaságban. A gép négy munkafolyamatot végez egyszerre: árkol, vet, takar és hongereket két sorban egyszerre. Szabályozni lehet azt is, hogy a kapák milyen mélyen dolgozzanak.

A Temesvári-féle géppel végzett kísérletek a következő eredményekhez vezettek: ha a gépet két lóval vontatták, 5 katasztrális holdat, ha 35 lóerős traktorral, 20 katasztrális ültető be burgonyával 10 munkaóra alatt. A burgonyaültető gép a kézimunkával szemben 900 százalékkal nagyobb teljesítményt ért el és alkalmazása 91 százalékos önköltségmentesítést jelent.

A burgonyaültető és kapálógép a kapálási munka termelékenységét igen megnövelte. A géppel a Bábolnapusztai Állami Gazdaság mint ujitást bevezette a "ritkítással egybekötött növényvetéskapálást". Egy lóvontatású géppel napi 10 óra munka mellett 10,5 katasztrális hold tengerit kapáltak és ritkították meg. Ezzel a lókapa normáját 800 százalékkal túlteljesítették és 60 százalékos önköltségmentesítést értek el. Egy traktorral három gépet egyszerre vontatva kilenc sorkapával 10 óra munkanap alatt 40 hold kukoricát kapáltak és ritkították meg. A traktorvontatású kapálógépek a kézikapával történő ritkítást 3900 százalékkal teljesítették túl és 96 százalékkal csökkentették az önköltséget. /MTI/

Példaképünk a Szovjetunió Kommunista Politikája - Ujpesten felavatták az ország első csecsemő- és gyermek tbc-osztályát

SzK/Sk/Hnó K Szombaton délben avatták fel Ujpesten az Árpád-kórház új, korszerű csecsemő- és gyermek tbc-osztályát.

A kórházépület újjáalakítva, zászlódiszban fogadta a megnyitóünnepségen megjelent Ratkó Anna néppjöléti minisztert, az újpesti MDP szervezet, a közegészségügyi intézmények képviselőit, a város vezetőit.

/Folyt.köv./ H

M T I B E L F Ö L D I H I R E K

B 23. kiadás

1949 július 30

17 óra 20 perc

/Példaképtünk a Szovjetunió egészségpolitikája...folytatás./

SzK/Ks/Hnó Ks Ujpest dolgozói nevében Döbrentei Károlyné üdvözölte Ratkó Anna minisztert, aki beszédében hangsúlyozta; első sorban a Magyar Dolgozók Pártjának és büles vezetőjének, Rákosi Mátyás... utmutatásának köszönhető, hogy az Árpád-kórház csocsomó- és gyermek tbc-osztálya felépült.

Ratkó Anna ezután elmondotta, hogy az országot tizenkét körzetre osztják. A tüdőgondozó és gyógyintézetek munkáját a jövőben központi eszesintézmény fogja össze és központi intézmények irányítják majd a tüdőszakorvosképzést és a gümőkór-elleni kutatómunkát.

- A mi példaképtünk a Szovjetunió egészségpolitikája - mondotta - amely a világ legfejlettebb egészségvédelmi valósította meg. Ezután a megjelöltek megtekintették a hároméves terv keretében épült, korszerűen felszerelt és berendezett 40 ágyas csocsomó- és gyermek tbc-osztályt. A tbc-osztály szobáit üvegfalak választják el egymástól. Hatalmas szárnyas üvegajtakon beáramló fény és friss levegő biztosítja a beteg csocsomók és gyermekek gyógyulását. /MTI/

Dicsőség élén járni a dolgozók kényerének biztosításában - A DEPOSz és az MNDSz felhívása nyomán egyre szűsödik a terménybogyújtási versenymozgalom

KÁ/Mk/Hnó Ks Lovelok lelkes hangja tanuskodik dolgozó parasztságunk egységes akaratáról, hogy az ország építésénél rájuk háruló feladatot, a terménybogyújtást teljes sikerrel befejezik. A szocialista munkaverseny nagyarányú kifejlődése falun azt bizonyítja, hogy dolgozó parasztságunk tudatában van munkája fontosságának.

Szolnok dolgozó parasztsága elfogadta a kunszentmártoniak kihívását és ígéri, hogy a terménybogyújtást 170 százalékra teljesíti. "Azt, hogy ma már saját földünkön azathatunk, a Szovjetunióknak és nagy vezetőknök, Sztálin generalisszimusznak köszönhetjük - írják a szolnokiak. - Ígérjük, szilárdan helyt állunk a baka frontján. Azt akarjuk, hogy minden dolgozónak bőségesen legyen kényere. Munkánkat az ipari dolgozókkal szoros szövetségben végezzük és kérjük Rákosi Mátyást, hogy vezessen bennünket továbbra is azon az uton." /Folyt.köv./

K

M T I B E L F Ö L D I H I R E K

B 24. kiadás

1949 július 30

17 óra 35 perc

/Dicsőség élén járni...folytatás./ KÁ/Mk/Hnó Ks

A gyulai dolgozó kis- és középparasztok egyhangu lelkesedéssel fogadták Doboz község versenykihívását, a terménybogyújtás maradéktalan teljesítésére. Gyula város valamennyi dolgozó parasztja megígérte, hogy 150 százalékgig teljesíti a terménybogyújtást. Ebből az alkalomból üdvözlötet küldtek a Magyar Dolgozók Pártja által vezetett Függetlenségi Népfrontnak és Rákosi Mátyásnak.

A rábatamási dolgozó parasztok a terménybogyújtást 200 százalékos túlteljesítéssel vállalták. A dunapataji gazdák egyhanguan elhatározták, hogy gabonáikat a csépléstől számított 24 órán belül a szövetkezet gabonaraktaiba szállítják.

Nagy-Szaged népi bizottsága díszes vándorzászlóval jutalmazza a terménybogyújtási versenyben első helyen végző községet. A vándorzászló havonként cserél gazdát. A versenyben jelenleg Szatymaz község vezet.

Az MNDSz felhívása nyomán mánd nagyobb számban vesznek részt az asszonyok is a terménybogyújtási versenyben. A jadamogyói MNDSz-ben lázas munka indult meg. Valamennyi szervezet-hoz még a legtávolabbi tanyai csoportokhoz is eljuttatták a versenyfelhívást. A falu asszonyai örömmel csatlakoztak a versenyhez és közzéteszik ajánlották föl munkájukat. /MTI/

LP

MTI KÜLFÖLDI HIREK

B 25. kiadás. 1949. július 30. 17 óra 35 perc
 A Szakszervezetek Országos Tanácsa Elnökségének felhívása a szak-
 szervezetekhez, üzemi bizottságokhoz és az ország összes dolgozó-
 jához

SZOT § Go FT

Munkások! Dolgozók! Elvtársak!

A Világifjúsági Találkozót az ifjúság
 harcok és szefogásának jegyében augusztus 14 és 28 között rendezik
 meg Budapesten. Ez a találkozó a békéért, szabadságért, a népek
 függetlenségéért vívott nemzetközi küzdelem újabb jelentős állomá-
 sa lesz. A dolgozó fiatalok milliói készülnek fel az egész világon
 a békeszerető népek és minden haladó erő támogatásával erre a hatal-
 mas béketüntetésre.

Nagy megtiszteltetés a magyar ifjúság és
 az egész magyar nép számára, hogy hazánk fővárosában üdvözölhetjük
 a világ dolgozó ifjúságát, közöttük az élenjáró szovjet ifjúságot,
 a hős Komszomolt, a dolgozó ifjúság példaképeit.

A magyar szervezett dolgozók tudatában
 vannak, milyen hatalmas jelentőségi a nemzetközi szolidaritás, a
 dolgozók nemzetközi összefogása a béke védelmében, a világ haladá-
 sáért. Ezt fejezte ki és huzta alá a Szakszervezeti Világszövetség
 milánói kongresszusa, amelynek határozataihoz a magyar dolgozók
 milliói csatlakoztak. A budapesti Világifjúsági Találkozó újabb ál-
 lomása annak a demonstráció sorozatnak, amelyet a világ dolgozói
 a békéért folytatnak.

A Szakszervezetek Országos Tanácsának
 Elnöksége a Szakszervezeti Világszövetség határozatainak szelle-
 mében felhívja valamennyi szervezetét, az üzemi bizottságokat és
 minden magyar dolgozót, hogy a békéért folytatott harc jegyében
 minden erejükkel támogassák a Világifjúsági Találkozót.

Üzemek, gyárak dolgozói!

Járuljatok hozzá az ifjúsági demonstrá-
 ció sikeres előkészítéséhez és megrendezéséhez! Támogassátok az
 ifjúságot teljes erővel! Vegyetek részt tömegesen a Világifjúsági
 Találkozó megnyilvánulásain! A Világifjúsági Találkozó sikere
 nemcsak az ifjúság, hanem minden békeszerető, hazájáért és a né-
 ért harcoló dolgozó ügye!

Ezen a találkozón a világ ifjúságának so-
 raiban öt világrész szervezett ifjuniákainak tízezrei vesznek
 részt. Közöttük a mi ifjuniásaink, a jövő magyar szakmunkásai,
 akik a szocializmus építéséért, a hároméves terv minden részleté-
 nél teljesítéséért, az ötéves terv alapjainak megteremtéséért
 együtt harcolnak a szervezett munkások százszázalékkal. /Folyt.köv./K

MTI KÜLFÖLDI HIREK

B 26. kiadás. 1949. július 30. 17 óra 40 perc

A Szakszervezetek Országos Tanácsa Elnökségének felhívása, folyt./
 SZOT § Go FT

Munkások! Dolgozók! Elvtársak!

E nagy találkozó alkalmából a világ do-
 mokratikus ifjúsága és rajtuk keresztül a világ népi megismorik
 azokat a hatalmas eredményeket, amelyeket a magyar nép, a Magyar
 Dolgozók Pártja és a magyar nép szeretett vezetője, Rákosi Mátyás
 vezetésével elért.

A budapesti Világifjúsági Találkozón a
 béke tábora előtt meríthet a hatalmas Szovjetunió és a mögötto
 felsorakozó népi demokráciák - közöttük a magyar népi demokrácia -
 eredményeiből és erejéből.

A Világifjúsági Találkozó erősíti a dol-
 gozók nemzetközi és szefogását, a békéért folytatott harcot!

Előre a béke, szabadság és függetlenség
 zászlaja alatt a Világifjúsági Találkozó sikeréért! Szakszervezetek
 Országos Tanácsa Elnöksége. /MTI/

Szakszervezetünk tízezer ifjuniák részvételét biztosítja a Vi-
 lágifjúsági Találkozón

SZOT § Go FT

A Szakszervezetek Országos Tanácsának
 Elnöksége július 30-ai ülésén a szakszervezetek vezetésének ja-
 vaslatára úgy határozott, hogy a magyar szakszervezetek a Világ-
 ifjúsági Találkozón résztvevő ipari tanulók és ifjuniák költsé-
 séihez hozzájárul és vállalja 10.000 ifjuniák részvételi díj-
 nak megtérítését.

/MTI/

14

MTI BELFÖLDI HIREK

B 27 kiadás 1949. július 30. 19 óra 35 perc

Csehszlovák és bolgár partizánok a Magyar Pamutiparban

NL/Go/Hnó Ks A Budapesten tartozkodó csehszlovák és bolgár partizánok küldöttsége szombaton meglátogatta a Magyar Pamutipar NV újpesti üzemtölpét

A gyár dolgozói zászlódiszszal, virágcsokrokkal fogadták vendégeiket. Bemutatták a csehszlovák és bolgár dolgozóknak, hogyan készítik a szovjet gyapottból a magyar textilárut. Erre az alkalomra minden munkatérmet földiszitottak, hogy ezzel is kifejezésre juttassák a baráti csehszlovák és bolgár nép iránti szorosatúkat. A falak feliratai a folszabadító Vörös Hadsorogot és a népi demokráciák megbenthatatlan egységét állítik.

Mihál Oberesák, háromszoros csehszlovák ölmunkás üdvözlőszavai után Pavol Gavora, a csehszlovák küldöttség vezetője átadta a Pamutipar dolgozóinak a cseh dolgozók ajándékait.

A Magyar Pamut részéről Nagy Józsefné munkásné nyújtotta át a vendégeknek az ajándékokat. "A Vörös Hadsorog folszabadítása totte lehetővé, hogy itt most összejöhöttünk és a Vörös Hadsorognek köszönhetjük azt, hogy hazánkat, a dolgozók országát építhetjük - mondotta. Hatalmas taps, a dolgozók pereokig állottik Sztálint, Gottwaldot, Kolarovot és Rákosit.

Bolgár részről Frizov ölmunkás közönte meg az ajándékokat és hangsúlyozta, hogy a magyar dolgozók molog szorosatút tolmácsolják a bolgár dolgozóknak.

Csehszlovák, bolgár és magyar dolgozók ajkáról felharsan az Internacionálé, majd a partizánok küldöttsége a Szabadság-téren megkoszoruzta a Szovjet-hékek emlékművét. /MTI/

A mai nap nemesak a magyar, hanem valamennyi szabadságért küzdő nép nagy napja - Potófi-ünnepségek az üzemekben

DI/VK/Hnó Ks Potófi halála századik évfordulójának előestéjén eg sz sor fővárosi nagyüzem rendezett Potófi-ünnepséget. A Potófi-ünnepségek rendező nagyüzem az új, népi demokratikus írodalom legjébbjait kérték fel ünnepi előadások megtartására, hogy Potófi-contonnárium alkalmából Potófi szellemében még inkább elmélyítsék a dolgozók és a dolgozó nép írói közti kapcsolatot. A magyar írókkal együtt a Potófi-ünnepségre Pestre érkező külföldi íróküldöttségek tagjai is ollátogattak a magyar munkásokhoz és ollmondották, hogy a nép írói, az igazi írók, minden országban a kiszámányoltak és ollnyomottak ügyének hyőzolásért, a világ népeinek folszabadításáért harcolnak. /Folyt. köv./ LP

MTI BELFÖLDI HIREK

B 28. kiadás 1949. július 30. 19 óra 35 perc

A mai nap nemesak a magyar... folytatás. /DI/VK/Hnó Ks

KÁ/Go/Hnó Ks A lágymányosi Goldberger földiszitott kulturtermőben

a román kulturküldöttség tagjainak, Leonte Salajanu, Románia helyettes közegészségügyi minisztere, Alexandor Sahadian, a román irszövetség főtítkára, Eugen Joboleanu költő jelenlétében tartották meg Potófi Sándor halálának századik évfordulójára rendezett ünnepséget.

A költő életnagyságu képe mellett a falakat hősi életének mozzanatait ábrázoló képek díszítették. A tórmot zsufolálásig megtöltötték a gyár dolgozói, Koltai József, a gyár kulturfelelőse méltatta a forradalom nagy költőjét, hangsúlyozta, hogy a Potófi contonnáriumot velünk együtt ünneplik a nagy Szovjetunió és a világ szabadságszerető népei. - A multban meghamisították Potófit - mondotta Koltai József. Ó a népért állt, a népnek írt, a népért harcolt, dalaiban a nép szolalt meg. Potófi öltudatos és következetes forradalmár volt, aki tudja, hogy az átalakulást csak a forradalom hozhatja meg. Potófi nemesak eszmőileg szállt sikra olveiórt, hanem esolekvő harcosa volt a szabadság eszmőjének. Mi, Potófi örökösei nemesak folytatói, hanem végrehajtoi és továbbfejlesztői is vagyunk annak, amit hirdetett. Mi tudjuk, hogy hazánk... jövője és fejlődése biztosítva van, mert mellottünk áll a nagy Szovjetunió és harcunkat a Magyar Dolgozók Pártja vezetli, Rákosi Mátyással az öllén. Ez a biztosítóka annak, hogy mi nemesak megvalósítjuk, hanem tovább is fejlesztjük Potófi tanítását.

Leonte Salajanu, Románia helyettes egészségügyi minisztere a román nép üdvözlét tolmácsolta.

- A mai nap nemesak a magyar, hanem valamennyi szabadságért küzdő nép nagy napja - mondotta. Az egész munkásság, közöttük a román munkásság is, Potófi megálmodott világszabadságáért küzd. Mi, románok sokat tudunk a magyar munkásság harcáról, ismerjük erőfeszítéseiket és eredményeiket. A két nép, mely között sohasem volt és nem is lesz ollentét, együtt küzd a közös öllért, Potófi szellemében a szabadságért.

Leonte Salajanu szavait tomboló taps követte, a munkásság pereokig viharosan öltette a román-magyar barátságot. Az ünnepi beszédeket gazdag kulturműsor követte. A gyár munkásai Potófi-költőmőveket adtak öllé.

A Ganz Vagongyár dolgozói ünneplik Potófit

Sr/Sr/Hnó Ks A Ganz Vagongyár munkásai szombaton dőlben tartották Potófi emlékünneplőyüköt. A vagongyári dolgozók zsufolálásig megtöltötték a filmszínház földiszitott nézőterét. /Folyt. köv./ K

Horváth Márton és Darvas József beszédei

§ 16 Mi

Az al. btiakban a t. Szerkesztőségek rendelkezésre bocsátjuk Horváth Mártonnak és Darvas Józsefnek a beszédeit, amelyek a Petőfi Emlék-bizottságnak szombat este a Városi Színházban tartott ünnepségen hangzanak el. Kérhetők később adunk.

Horváth Márton beszéde

- Száz évvel ezelőtt esett el Petőfi Sándor és bukott el vele együtt a magyar nép forradalma és szabadságharc. S mégis: nem a gyász, hanem a kivívott diadal büszke hangjaival ünnepli a haladó emberiség a vil. gírodalon egyik legnagyobb költőjét, a világszabadság és a magyar szabadság egyik legnagyobb harcosát, Petőfi Sándort. Meszkvában a szakszervezetek székházának oszloposarnokában a szovjet főv. munkásai gyűlnek ma össze, hogy meghallgassák a szovjet költők megemlékezését Petőfiről, aki az ő költőjük is. A fohéregyh. zi síkon, Petőfi jeltelen sírja közelében a román nép kormánya rendez emlékünnepet a költőnek, aki a román népet is lelkesítette száz éven át a harcra és a szabadság szeretetére. Pozsonyban ma Petőfi szavai fűzik szorosabban a szlovák és magyar nép testvéri barátságát, Prágában, Szófiában s a világ megszámíthatatlan városában Petőfira emlékeznek azok, akik szeretik a népet, a szabadságot és a költészetet. A nagy szavak kieselvé valnak, a szép mondatok fényűtöt vesztek, a díszlet dadogás-sá váltak, ha Petőfiről van szó. De ha a szó kavás és kiesi - a tett elég nagy arra, hogy méltó emléket állítsen száz év előtti harcos elődeinknek. Kovás szóval, de sok tettel emlékeztünk Petőfira.

- A költő a bukás felé rohanó szabadságharcból három évszázad olvasott szabadságtüzelmeire nézett vissza. "Hányszor kelünk föl három század óta - írta "Vesztett esetek, esufos futások" című versében - Loráni hősleg a bilincseket! - S kardunk mindig behullt a vör-dön fohadtunk, - Kétségbe tombolt a zsarnok fölöttünk" Népünk vezére, Rákosi Mátyás ugyanerről beszélt idén március 15-én: "A magyar nép szinte minden évszázadban elvesztett egy szabadságharcot. Elvesztett a Rákóczi-felkelés, melynek zászlajra Pro Libertate, A szabadságért! jelszó volt írva. Elvesztett az 1848/49-es szabadságharc. Levették az 1919-es forradalmat is. Mindezeket a vereségeket főleg idegen, reak-cios erők okozták, amelyek a magyar nép belső ellenségeinek külföldről jöttek segítségére..."

- De azért beszélhetünk arról, hogy tettekkel emlékeztünk Petőfira, mert mi megtörtük a bukott forradalmak, olvasott szabadság-harcok sorát. A multból ugyanazt mondotta a győzelmes magyar nép ve-zére, mint a költő - de a jölnéről másképp szólhatott. /Folyt.köv./p

/Horváth Márton és Darvas József beszédei, 1.folyt./ § 16 Mi

/Horváth Márton beszéde, folyt./

"Először fordult elő modern történelmünk folyamán - mondotta -, hogy a magyar dolgozó nép végre hozzájutott a rég várt szabadsághoz. Végre önállóan, független állami életet élve szabadon szentelheti ereit ana-nak a feladatnak, hogy pótolja elmaradottságát és felsorakoztassa ha-záját a haladó népek élvonalába. Evez századok óta először rendelkezhet gazdagságával, munkaerejével, kultúrájával és évszázadok óta először fordul elő, hogy felomlását nem gátolják, hanem támogatják a szomszédok, elősegíti a nemzetközi helyzet."

- Ma, halálának századik évfordulóján elmondhatjuk, hogy Petőfi harcra a mi karunkkal vitte ki a végső diadalt, Petőfi szelleme élőbb, mint a maga korában volt. Szavak helyett tettekkel jelentjük Petőfi-nak: a német zsarnok szétzúzva a földön hever. A szabadság tizmillió magyar elidegeníthetetlen tulajdona lett. A kunyhó győzedelmeskedett a paloták fölött. Nincsen többé "szeretett király", trón és korona: a Habsburgok utóda kitarított szolgáló lett, aki Washingtonból eltűzhető csak a nyelvtől felénk. Három óraok hazatérő utóda történelem el. A hibe-res haranik s koronázott tolvajok nem sanyargatják már a magyar népet. Saját népe tiporta el a cart, aki megfojtotta a magyar forradalmat. S a zsarnokaitól megszabadult orosz nép püztitott el és zavarta vilá-gá a mi elyominkat is és osztotta meg népünkkel vörrel kiktűzött logdrágább kinosót, a szabadságot. A világszabadság vörös zászlaja diadalt aratott Európában és Ázsiában. A szabad magyar haza nincs többé egyedül. Európa keletére nem nehezedik többé a Szent Szövetség új-szakaja. Magunkra hagyva járunk a haladás útján, hanem a szabad és sza-badságért küzdő népek megszámíthatatlan sz. züllicónak oldalán. Pontos tervvel, a hétköznapi aprólékos munkájával haladunk a megálmodott kor felé:

/Non
"Ha majd a bőség kosarából
Mindenki egyaránt vehet,
Ha majd a fognak asztalnál
Mind egyaránt foglal helyet,
Ha majd a szellem napvilága
Ragyog minden ház ablakán:
Akkor mondhatjuk, hogy megálljunk,
Mert itt van már a Kínain!"

- Ezt a kort mi úgy hívjuk, hogy a kommunizmus kora.
- A z elmúlt száz év alatt megerősödött, naggra nőtt a munkás-osztály, amely valóra váltja a vil. gírodalon legbátrabb költőjének legmerészebb álmát. Megszületett a munkásosztály ideológiája, amely a költő utópista ábrándját tudományá és gyakorlati harci programmá orolte.

/Folyt.köv./ K

Megszületett a világtörténelem legnagyobb forradalmában a világszabadság hátyája, a szocialista Szovjetunió, s azok, akik győzelemre vezeték a földkerekség minden elnyomottját és kiszármányoltját - Lenin és Sztálin. Megszületett Magyarországon is a munkásosztály és ösapatok a kommunisták pártja, amely harcával bizonyította be, hogy méltó Petőfi példájához, a nép szeretetben, hajlíthatatlan forradalmisággal, meg-nem-alkuvással, a öklitűzés verőszósságában és önfeláldozásban. Megszületett Magyarországon is a munkásosztály nagy vezetője: Rákosi Mátyás, aki a legyőzhetetlen hadsereg, a Párt élén megragadta a történelmi lehetőséget, amelyet a felszabadító Szovjetuniótól kaptunk, az ország gazdájává, vezetőjévé, urává tette a munkásosztályt, dolgozó magyar népet.

- Győzelmeink titka az, hogy Petőfi forradalmi elszántsága, népszerűsége, és hazaszeretete, haláláig nőő áldozatvállalása az elmúlt száz év alatt munkások és szegényparaszterek millióinak szívété költözött. Petőfi halála napján, a szabadságharc bukásának centenáriusán a magyar nép nem kevesebbről számolhat be, mint hogy megfordította a történelem kerekét, megváltoztatta saját sorsát, véget vetett a bukott forradalmak szomorú sorának, győzelemre vitte Petőfi egész programját, amiért harcolt, mint népzvezér, amiről álmódott, mint költő. A régi honfoglalás és a magyar nép mai új honfoglalása közt eltelt ezer év alatt a magyar történelem legnagyobb forradalmának szabadságharcosai, jövőt megjószó költői nem tűzhettek ki oly vakkerő, nagy, haladó célt, amelyen a valóság napjainkban túl ne tenne. A nép győzelme: ezzel a legméltóbb emlékező ünnepeljük Petőfit.

- Petőfinak megvan tehát a győztes pártja és hadserege, ami hiányzott életében, Petőfi eszmái győztek.

- Azt jelenti ez, hogy csak mint nagy uttörőből emlékeztünk-e rá, aki vezetett, tanácsot adott, lelkesített a harc bizonyos szakaszán? Csak úgy tekintünk-e rá, mint a csapatok a régi, diosőséges, harctépte zászlóra, amelyet egy-egy diszfelvonulásra, ünnepélyre elővesznek s aztán visszahelyezik a Hadtörténelmi Múzeum tisztes emléktárgyai közé? Új programok, új horizontok tárulnak előttük, - de ez nem jelentheti azt, hogy Petőfi immár kizárólag költői méltóvezet, a büszke történelmi emlékezős, vagy az ifjúság nevelésének az eszköze lehet az osupán. Petőfi nemcsak verskötet vagy grandiózus ünnepi emlékező, nemzetet dícsőgünk megtestesült szobra, amelyre övfordulókon irányítjuk a nemzet figyelmét, hogy egyóként szemézzük őt a könyvespolóokra és az iskolák padjaiba. Petőfi nemcsak az ifjúságot tanítja, hanem a nemzetet - s egy kissé az egész haladó emberiséget.

- Igaz, hogy Petőfi programját teljesítettük és telteljesítettük.

/Folyt.köv./

K

Megítél értetődik, hogy a munkásosztály megvalósult uralma megvalósult, túlnőtt a polgári forradalom legradikálisabb jakobinai öklitűzésein is - de ma igaz az, hogy az örökös öklitűző Petőfi nem ma is folyvást a kezünkben, legdöntőbb napi harcainkban is.

- Nézzük a közelmúlt példáit. Alig néhány évvel ezelőtt, 1942-ben Petőfi nemzetellenes versének orosz fordítását osztogatták a Vörös Hadsereg katonái között "Letépjük a népet z ízlét" című kötetbe gyűjtve. Petőfi nemzetgyűlölete és zsarnokgyűlölete a világszabadság legyőzhetetlen hadseregének, a Szovjet Hadseregnek fogadtársává avatta őt. Ugyanabban az évben, 1942-ben a Magyar Függetlenségi Mozgalom Petőfi névvel, jelvényével, verseivel mozgósította illegális tömegtüntetésre a Petőfi-szobornál, ellenállásra a farszrus ellen.

- Lunacsarszkij saját korá "bolsevikjónok" nevezi Petőfit a világtörténelem legnagyobb költőforradalmárjának. Mi sem természetesebb, mint hogy Petőfi szelleme és példája a mai kor szabadságharcosainak, bolsevikjónok is segít a győzelem kivívásában. Nemcsak elődtünk, hanem harcóstársunk is, akit jó bevonnunk, megkérdezzük a pi küzdelmeink közt.

- Mert ha a nép ügyét győzelemre vittük is, a harcok korai sincs vége. Ellenkezőleg: tudjuk, hogy a harc ölesedik: politikai téren is, az ideológiai fronton is. Nem folyik-e például ma is küzdelem az igazi hazaszeretet és a reakciós, ellenséges, vezetőltérő nacionalizmus között? S nem tanulhatunk-e ma is igazi, forradalmi hazaszeretetet Petőfitől? Hazaszeretet Petőfinél annyit jelent, mint győzni a nemzet elmaradottságát, gyűlölni a hódító, függetlenségét elrablóit, gyűlölni a nép belső ellenségeit - és mindenekelőtt szeretni a népet. Ez a hazaszeretet olyan országot akar teremteni, amely méltó a szeretetre. Ezért tárja Petőfi a szabadságharc kitéréséig az európai forradalmi harc östökélő példáit nap mint nap a nemzet elé - mint ahogy mi új hazánkat építve a világ leghaladóbb országa a Szovjetunió példája után indulunk. Petőfi is új hazát akart - új hazát, ahol ne legyenek - Kiváltságok, kevély nagy tornyai - Sötét barlangok, donovértanyák - Egy új hazát, hol minden szögletig - ott jusszon a nap s tiszta levegő." A haza ügyét a dolgozók ügyével nosítja s azon méri a nemzet helyzetét: mennyire jutott birtokhoz, joghoz, hatalomhoz a dolgozó nép s mennyire jutott előre a nemzet haladó népek között.

- A szabadságharc kitérésének pillanatában az elmaradott nemzetet ostorozó Petőfi az emberi haladás élére került nemzetet, dícsőítő költővé válik. Hazaszeretete számára az emberi haladás a legmagasabb eszmény és útjut annak a megállapításáig: /Folyt.köv./

- Mindenki elismeri Petőfi költészetének forradalmi jellegét, de általában úgy képzelik, hogy az kizárólag politikai költészetet jellemez, ahol a politikai téma és az agitációs erő sodra közvetlenül tömegokat mozgósító és elrettentő, szinte fizikai erővé lett.

- Ez a felfogás nem helyes, Petőfi lényegében már 1844-ben kiharcolta a költészet forradalmát, még mielőtt a politika közvetlen hangja megszólalt volna nála.

- Hogyan jelentkezhettek a költészet forradalma Petőfi mindennapi nyelven írt, kristálytisza, egyszerű, átlátszó szerkezetű, harmóniás felépítésű verseiben? Művészeti forradalom alatt sokan valami olyasmit értenek, ami futurizmussal és expresszionizmussal kezdődött és a huszas évek Németországában érte el tetőpontját. Tehát a múlt és az érzékelhető valóság teljes tagadása, a verssorok, mondatok a beszéd logikájának szétrobbantása. Ez azonban nem forradalom, hanem zsongás, kispolgári nihilizmus. Művészeti forradalom az, amit Petőfi csinált, azzal, hogy demokratikussá tette a költészetet, tért át a nép életéből vett, nyelvét a néptől vette, szava a nép szemével nézte a világot. Hallatlanul leegyszerűsített, minden áttétlen nélküli kifejezőmódja a nép megnyilatkozási módja volt. Petőfi művészeti forradalmának lényege az, hogy a művészet fogorát a nép kezébe adta.

- Új közönség számára dolgozott. Előszörben az elnyomott osztályoknak és minden haladó rétegnek, amely változtatni akart a régi rendben. "Nem irástudóknak, nem az uri rendnek, - De beszélek szűrés, gu-bas embereknek" - írja.

Horváth Márton ezután Petőfi népköltészetét méltatta. Majd ezeket mondotta:

- Petőfi első éveinek korabeli kritikusait ostoba értetlenség-gel szokás vádolni. Ennek az ellenkezője az igaz. Nagyonis megértették ezek a kritikusok, hogy Petőfi forradalmában nemcsak az uri világ költészetét, stílusa, látásmódja, hanem maga az uri világ végvesztése. Megsejtették azt, amit Petőfi első levelében megírt Arany Jánosnak: "Ha a nép uralkodni fog a költészetben, közel áll ahhoz, hogy a politikában is uralkodjék."

- Petőfi költői fejlődéséhez a népköltészet is csak egy lépcső-fok volt, mely elvezette őt az új témához, melyben a nép a főszereplő, olvaztatta a nép nyelvéhez, a kifejezés hallatlan egyszerűségéhez - de távolról sem határolta el költészetét ezen a fokon.

LD /Folyt.köv./

A fejlődő forradalmi áramlat élén a közönmosság és a városi lakosság lohaladabb rétegei álltak és Petőfi előbb megőrozte, később tudatosan vallotta, hogy minden elhatárolás, elfordulás a haladó rétegektől a forradalom korékkötőjévé válhat. Petőfi stílusa, tónakőre minden haladó osztály s ilyen értelemben a demokratikus nemzeti egység kifejezője lett. Ez a stílus alig különbözik a mindennapi prózai nyelvtől. Csak gazdagabb lett a nép nyelvóvol, melyet közvetít a város felé, de ugyanakkor birtokába veszi a nyelvújítás minden maradandó eredményét. Legfőbb kifejezősi elve a közvetlen egyszerűség. A forma szolgálja a tartalmat nála - és nem megfordítva. A Petőfi által alakított Tízek Társasága ezt így fojezi ki: "Az oszmo, a gondolat az ur, s a szavak csak szolgák". Nyelvónek városi elemoi soha nem jolonthetik a legkisebb zökönöt sem népi közönségo számára - és stílusának paraszti, népi elemoi nem a szegényosság és primitívsg, hanem a bőségo, a finom árnyaltságo, a valóságot közölőbről találó pontosság érzetét kelte.

- Mit kell a ma íróinak megtanulni Petőfi népi-osságóból, helyesebben irodalmi demokratizmusából? Petőfi megtalálta a kifejezősnek olyan módját, mely műveit meggyőzővé, vonzóvá és könnyen hozzáférhetővé tette az új közönségo, a nép számára. Petőfi nem azt tette, amit elődoi - és részben utódoi -, hogy az uri közönségnak írt volna a népről, hanem a nép arcát, érzolmoit, vágyait, sőt magát az urakat is - a rothadó nemesség és a népollo-nes papság ábrázatát - mindig és újra a nép szemóvel, a nép számára mutatta meg. Petőfi realizmusának a lényogo a hitelességo, az ábrázolás igazságának szenvedélyosségo. Ugyanaz a szenvedély és meggyőző-dés a művészetben, mint a politikában. Ez az igazságkeresés elfogult és pártos. Nem emelkedik felül a dolgokon, hanem bennük él, mint maga a nép. Így ír Arany Jánosnak: "En az az ember vagyok, -ki az igazórt, a szópot is feláldozom... Ami igaz, az természetos, ami természetos, az jó és szorintom szóp is. Ez az én osztótikám." Es még valami: "Akíben egyszerűség nincs, abban sommi sincs" - füzi ehhez hozzá utileveleiben. Így tette Petőfi a népet első lépésként az irodalom urává. Ötvenegy verso lett népdallá. Büszkón hangoz-tatja Kossuthhoz írt levelében: "A magyar köznép között az én dalaim voltak a szabadságo első lockójo".

/Folyt.köv./

K

MTI BELFÖLDI HIREK

39. kiadás

1949 július 30.

21 óra 25 perc

/Horváth Márton és Darvas József beszédei... 8/a. folytatás./

§ Hnó Ks

/Horváth Márton beszéde 8/a. folyt./

Ez az igazi forradalom, mert osztályok esorólnak helyet a költészetben, mert az olynokottak a hatalomért folytatott harc egyik fogycorót ragadják kezükbe ezzel az új költészetel. Hol maradnak Petőfi irodalmi programjától azok a mai írók, akik az egyszerűségről és közérthetőségről műveik színvonalát féltik? Nem ott tartanak, ahol Petőfi, hanem ott, ahol Petőfi régalmozó kritikusai. /Folyt. köv./ K

MTI BELFÖLDI HIREK

34. kiadás

1949 július 30.

21 óra 27 perc

/Horváth Márton és Darvas József beszédei, 9. folyt./ § Ks

/Horváth Márton, 9. folyt./

- Vannak mai íróink közöttis, akik azt tartják, hogy a tóra másodrendű, mert szerintük minden témába bele lehet vinni forradalmi szemléletet. Ebben természetesen van egy szemernyi olvont igazság, de a gyakorlat az, hogy minden témába hajlandók belevinni a maguk "újnak" nevezett szemléletét - csak éppen a forradalmi témákba nem. Mászóval: mai ólotünk forrongó témáit messze kortúlik, mert hiányzik szerintük még a történelmi perspektíva. S mindozt száz évvel Petőfi múltidőse után. Petőfi korában is akadnak költők, akik a multat óhköltők; de Petőfi szókínondó egyszerűséggel halottrablóknak nevezte ezeket. "Sirjából felássátok - A holt idét, - Hogy ót babórokórt árulhassátok" - írja. Ha Petőfinak is úgy kellett volna a témá történelmi távlata, mint némely mai költőnknek, akkor Petőfi versek nélkül halt volna meg és talán "ranyra hárult volna, hogy valamikor 67 táján, imár a megfelelő távlattal hata mögött, megírja a szabadságharc költészetét.

- Petőfi a nép ügyének elmulását látta ebben a gyáva és halottrabló költészetben. "tognapot, semmisetre, gyakran a márt, de legszivesebben a holnapot írta meg: "En tőged köszöntölek. Te botog emberiségnek orvos, jövendő!" Így történt, hogy a "Talpra Magyar"-t nem rany írta meg 67-ben, hanem Petőfi, még hozzá jóelőre, három nappal március 15-e előtt.

- Vannak olyan mai írók is, akik a politikától, a pártigényektől, az agitációtól féltik személységük és művük integritását és színvonalát.

- Ezek a mai "politikaellenes" költők azok, akik ismét megpróbálják Petőfi harcoss politikai verseit iszerelni. Jó társaságba kerülnek: Windisehrätz-cel, Tiszával, Horthyval egy sorba.

- Petőfi dícsőségnek tartotta a verssel való agitálást. Utolsó két évének költészeete könyegében népi agitáció, - de olyan agitáció, melyet nem mult óvszázadok, sem Petőfi programjától az ellenséggel együttmegfutamodó írók és kritikusok nem tudnak kikezdeni.

- Vannak ma is íróink, akik azt képzelik, hogy a mindennapok témái lerántják őket a "naturalizmus mesarába". Így ír arról Petőfi: "Azt gondoljátok: a költés szakör, Mely ballag széles országutakon? Sas a költés; hol nem járt sonki sem, Ó arra indul fennem, szabadon."

- A sasok - ha vannak mai költőink között sasok - arra használják időnkint szárnyukat, hogy ólotünkvalóságából kiröppönjenek. A mai ólot hősköltőnényeit nem költőink, hanem politikusaink és népünk írják - tetteikkel.

/Folyt. köv./ K

/Horváth Márton és Darvas József beszédei, 10. folyt./ § Lt Ks

"Egy kis tulzissal azt mondhatnánk: száz éven át költők vezették népünket a politika útjain - s ma politikusok teremtik a költőket."

- A költő, akinek szemé van - lesson. Akinek szíve van, dobogjon gyorsabban attól, amit lát. Akinek tolla van, jegyezze fel népünk jelenét és jövőjét. S akkor csak annyira kell a "naturalizmustól" és a "politikai agitációtól" tartania - mint Petőfiné.

A továbbiakban Horváth Márton Petőfi polgári kritikáiról beszélt, majd így folytatta:

- Így állnak szemben - szó szerint szemben - Petőfi forradalmi elszántságával még a leghaladóbb, legjobb kritikusai is. Ezek a józanságot érző kritikusok, nem értik meg, hogy a forradalom bukásához nem Petőfi "izléstelen" gyűlölete vezetett, hanem az, hogy túlsúlyos volt ehhez a történetlen jakobinus gyűlöletből.

- A józanok, megalkuvók, "realpolitikások", akik megszállták Petőfi útját a magyar politikát és költészetet, akik úgy hordták a láncot; mint valami díszítő ékszert - nem érthetik meg Petőfi költészetét. Akik Petőfibről egy rekonzervos, csak szótelen ifjú titánt formálnak, akik Petőfi forradalmiságát csak éveinek szárával magyarázzák - nem értik, hogy a magyar szabadságharc nagyon kevés felnőtt, egész férfija, tudatos és végig következetes forradalmára készült az első: Petőfi volt. Nem érthetik meg Petőfi jellemének teljesebb mit forradalmiságát: lelkesen megvan a helye az életörömmel, szerelemmel, vidámsággal, de mindennél mélyebb esztendősséggel és mindennél magasabb tudatossággal megvan a forradalmi harc halálig menő vállalása is. Hogy érthetőnek meg a polgári élet megalkuvásra idehozott költői és kritikusai Petőfit, aki annyi verset kezd valami szerelemi idillel, hogy néhány versszak rövid nekifutása után átrendüljön a forradalmi harc eszébe. A "Szabadság, szerelem" Petőfinél nem két allitáció, versbe kívánczó szó, hanem egy teljes emberi élet tartalma, melyben még a sorrend is helyesen van adva. Itt a legfőbb ideje annak, hogy demokratikus írónk, akik szemot tartanak erre a névre, felszámolják a mű és magatartás költősségének rothadt elvételét.

- Vannak írók, akik társadalmunk mai legdöntőbb és legalapvetőbb átalakulása idején nem kíváncsiak az átalakulás törvényszerűségeire, lebecsülik a munkásosztály ideológiájának, a harc elvételének megismerését. Olyanok ezek, mint akik térkép nélkül járnak ismeretlen utakon: zavarokba kerülhetnek és könnyen eltévedhetnek. Petőfi nemcsak a népet ismerte, gondjával, ügyével és költészetével együtt, - hanem korának legnagyobb műveit. A magyar forradalomnak úgy vágott neki, hogy ismerte a francia forradalom történetét és tanításait.

/Folyt.köv./ LP

/Horváth Márton és Darvas József beszédei, 11. folyt./ § Lt Ks

/Horváth Márton, 11. folyt./

- Petőfi azonban nem a franciákba, hanem a forradalmi haladásba volt szerelmes, s a forradalom fővárosa nem Páris, hanem Moszkva!

- Szükségszerű, hogy a Szovjetunió, a testvér államtól szabad-
ság ország, lett Petőfi második hazája. Zsidánov meghatározása: "a mi szovjet irodalmunk a nép és a haza érdekét szolgálja" - talán egyetlen nem-szovjet költőre sem illik jobban, mint Petőfira. Ez azt jelenti, hogy Petőfi a Szovjetunióban már alig nevezhető idegen költőnek, nép-szeretése villámgyorsan névesszik. A lexoj Szurkov, a kiváló szovjet író megállapítja: "A ki verseit olvassa, meggyőződhetik róla, milyen közel áll Petőfi költészetének haladó demokratikus irányja a hoz a világirodalmi szellemhez, amelynek kiteljesítője a szovjet költészet."

- Leghaladóbb mai költőink megértették már, hogy következtetésen Petőfi útján járni a politikában annyit jelent, mint szocializmus, a költészetben annyit, mint a szovjet irodalom eredményeinek elsajátítása. Petőfi útja: minden kizsákmányolás megdöntése, az ember teljes felszabadítása, ahogy az a Szovjetunióban már valóra vált és napjaink történelme valóra váltja Magyarországon is. Petőfi útja: harc a mai zsarnokok, függetlenségünk mai ellenségei, a z imperialisták ellen, a világszabadság végső diadaláért. Petőfi útja: a szabadságért harcoló népek testvérisülése.

- A szovjet nép itt megjelent költőiküldezői, a testvéri népi demokratikus írói, az elnyomott nyugati népeket ébresztő költő-vándoraink azt a győzelmes világirodalmi frontot képviselik, mely a kult nagy példái közül az első között Petőfi nevét írta zászlajára. Amíg zsarnokság lesz a földön, addig harc! zászlónk marad ez, melyet nem meghajtani, hanem magasra emelni jöttünk ma össze a halás Magyarországon a haladó emberiség előtt.

Darvas József beszéde

- Száz éve, hogy Erdély hegyei élén, valahol Segesvár és Fehérvárra között utolsó lobbant és ellobbant az a "11. zászló", amely nemzetünk történelmünk legdicsőbb napjaiban égő fényel, tiszta világszellemmel mutatta népünknek az egyetlen igaz utat, a szabadság útját. A segesvári csata, amelyben eltűnt a költő, a szabadságharc egyik leg-utolsó fejezete volt. Segesvártól már nagyon rövid volt az út Világszabadságig.

- Petőfi élete annyira egyszerű volt s annyira összeforrott a forradalom, a szabadságharc ügyével, hogy szinte nem is lehetett volna más útja, mint vagy győzni ez ügyvel a végső csatáknál, vagy orló halálát keresni.

LP

/Folyt.köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 43. kiadás 1949 július 30. 21 óra 30 perc
/Horvát Márton és Darvas József beszéde, 12. folyt./ § Lt Ks

/Darvas József beszéde, 1. folyt./
- Ez utóbbit színta neki a történelom.
- Bűnösét nem sirhalom, hanem az eszre ürizte meg, amelyért
- Ma, halála százéves évfordulóját ünnepeljük, de nem gyász-
nap ez nekünk. Nem gyásznap, mert Petőfi soha olyan élő nem-
volt, mint ma. Előte, hite, haláláig kisérő forradalmi lángolása
ma már eleven, győzelmes valóság! A népszabadság és a nemze-
ti függetlenség ügye, amelyért életét adta, ma már nem hit, nem
remény és nem is hullásra ítült szép, hős példaközös ha-
zánkban, hanem győzelmes és megdönthetetlen hatalom! S a "szent
világszabadság" ügye, amelynek katonája volt, ma már nem csupán
eszre, hanem a felszabadult népek százmillióinak elrabolhatóan
kínosa.

- De nemcsak a magyar népi demokrácia ünnepli ma egyik
legnagyobb szellemi s politikai őst és népünk legnagyobb költő-
fiát. Ünnepegek zajlanak Moszkvában, Prágában, Pozsonyban, Buka-
restben, Varsóban, - együtt ünnepel velünk a felszabadult népek
egész nagy családja.

- A z, hogy a nagy Szovjetunióban ismerik és szeretik a mi
Petőfinket, az, hogy a szovjet népek nagy családjából itt kö-
szönhetünk egy orosz, egy ukrán és egy gruz irót, azt jelenti,
hogy a győzelmes szocializmus országa megbecsüli más népek, más
nemzetek értékeit. Petőfi a magyar nép, a magyar szabadság, a
magyar forradalom harcosa volt, - de a magyar szabadság
ügyét soha nem tudta elválasztani a világszabadság ügyétől.
Mi is így látjuk a mi szabadságunk s a világszabadság viszonyát.
S ezért köszöntjük itt különös örömmel a hatalmas Szovjetunió
küldöttét, mert a marx-lenin-sztálini uton járó Szovjetunió
az a legdönthetetlen erő, amelyben támaszra lel minden nép nemze-
ti szabadságának, s a világszabadságának ügye!

- A szocializmus utján járó népeink immáron örökre együtt
haladnak a néptestvériség utján, közös felszabadítónk és barátunk,
a hatalmas Szovjetunió vezetésével.

- Száz éven át elhazudták, meghamisították itt az uralkodó
rendszerek Petőfi igazi örökségét, - csak az öntudatos dolgozó
tömegek szívóiban élt tisztán, igazán. S most, hogy hitéből,
forradalmi vígyaitól valóság lett, elrabolhatóan élte meg job-
ban kiteljesedik. A magyar dolgozó nép, a munkásosztály vezeté-
sével olyan szilárd alapot rakott a Petőfi megalkotta új Magyar-
országnak, amelyet már semmi erő meg nem dönthet. /Folyt. köv./ LP

MTI BELFÖLDI HIREK

B 44. kiadás 1949 július 30 21⁵⁸ óra perc

"A néphadsereg Petőfit követi" - Petőfi emlékünnapoly a
Honvédség Házában

FT/Go/Hnó Ks "A nappal tűzön-vízen át" - írta Petőfi Sándor
és ez a jelszava ma minden magyar katonának. Ennek a jelszónak
jegyében rendezte meg a magyar néphadsereg, a dolgozó nép hatal-
mának és békéjének védője, Petőfi halálának százszázötödös évfor-
dulóján emlékünnapolyt. A Honvédség Házában honvódok, tisztho-
lytosok, tisztek, tábornokok gyűltek össze, hogy ünnepeljék a
nagy forradalmár költő, a magyar nép és egyben a világszabadság
költőjét. Népi demokráciánk a Magyar Dolgozók Pártja vezetésével
Petőfi szellemében halad, fejlődik a szocializmus felé. Honvédsé-
günk is ezt az utat járja. Vilmennyi katoná példaképe Petőfi, a
forradalmár költő, az onosztothotolon harcos. "Petőfi szellemé-
ben erősítsük néphadseregünket!" - írták fel a jelszót és ez nem-
csak jelszó, hanem valóság. A formet végig vörös és 48-as zászlók
diszítik, a színpad felett Petőfi arcképe. De a tereben ott van-
nak a munkásosztály tanítóinak, vezetőinek arcképei is. Ott van
Lenin, Sztálin és Rákosi Máttyás, néphadseregünk építője, Farkas
Mihály vezérezredes arcképe.

A színpad egyik oldalán festmény ábrázolja,
amint 1848 márciusában a tönk megostromolta a Landerer és
Heckonast-nyomdát. A kópon Petőfi Sándor áll a Nemzeti Dal első
példányával. A háttérben a forradalom, a szabadság felkelő napját
jelképezi a vörös fény.

Az ünnepegen megjelent katonák és wivilok
helyükről feállnak és lelkesen ünneplik a baráti csoszlovák népi
demokrácia Magyarországon tartózkodó partizánkildöttségét, majd
felhangzik a Himnusz. Ezután az egyesített honvódzonkar Erkel:
Ünnepi nyitányát játssza, majd Ladányi Ferenc, a Nemzeti Színház
tagja Dovooseri Gábor; "Petőfi otthona" című versét mondta el.
Ezután Ilku Pál ezredes mondta el ünnepi be-
szédét.

- Mi, magyar honvódok, a néphadsereg tagjai,
külön megemlékezésrel is tartozunk Petőfinak, hiszen katoná volt,
nagy Bem tábornagy mellett. Azt tekintette feladatának, hogy
magyarázza a magyar honvódoknak a szabadságharc, a forradalom
jelentőségét. De Petőfi, mint katoná, mint tiszt is politikus
volt. Es talán nem lesz zerőnytelenég tőlünk, ha azt mondjuk,
hogy ő volt az első politikai tiszt. Amióta hadseregünk valóban
néphadsereg lett, a munkásosztály fogvörös orojo, törekvésainak
fogvörös támogatója és védelmezője, azóta még inkább él és hat
közöttünk Petőfi. A mai néphadsereg Petőfit követi, amikor Pető-
fivel együtt mondja: "A nappal tűzön-vízen át."
/Folyt. köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 45. kiadás

1949 július 30.

21 óra 59 perc

/Horváth Márton és Darvas József beszéde, 13. folyt./ § Lt Ks

/Darvas József beszéde, 2. folyt./

- Nem vagyunk már magunkra hagyva. Nemcsak ezen az ünnepün-
kén van velünk minden szabad nép, élen a Szovjetunióval, hanem
voltunk van ez a hatalmas tábor, a világszabadság legözötlően
táborra szabadságunk védelmében s szóp, szabad, boldog országunk
épitésében is. Mi pedig köszönjük, hogy mind a "belső titán-
gok", mind a nemzetközi reakció új "szent szövetsége" ellen meg-
védjük a haladás és a szabadság ügyét. /MTI/

/"A néphadsereg Potófit követi"...folytatás./ FT/Co/Hnó Ks

- Komónyon, törhetetlen erővel kell járnunk
honvédoknak és munkásoknak, és értelmiségieknek a megkezdett uton,
Potófi útján, hogy a magyar dolgozók szüntelen felomlkodását, a világ
dolgozóival való szétválasztást testvéri összefogásukkal megvalósítsuk.
Csak így fog ragyogni egyre növekvő fényvel a világ égboltozatán Potófi
novo.

Az ünnepi beszéd után kulturműsor volt, melynek
keretében orosz Julia, az Operaház tagja énekelt, Horváth Ferenc, a
Nemzeti Színház tagja szavalt. A jelenlévők nagy ünnepelő közön-
mutatott be táncszámokat a magyar központi honvéd művészegyesület
csoporthja // a Vásárhelyi-kórus, énekelt. /MTI/

//utána

Időjárás jelentés

A Meteorológiai Intézet jelenti július 30-án,
szombaton este 21 órakor:

A hűvös tengori levő Közép-Európán át délkeleten
Románia, keleten Ukrajna felé tör előre. Angliát délnyugati széllel
újabb melegebb levő árasza el.

Hazánkban már a délioldali órákban uralomra jutott
a hűvös levő és így a hőmérséklet csak 23-25 fokig emelkedett, a
többi nap 33-36 fokkal szombaton. A nap folyamán esámen mindenütt volt
eső. A csapadék mennyisége nagyobb részt csak 1-2 mm-t tett ki.

Budapesten szombaton 21 órakor a hőmérséklet 21
fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 762 mm, mérsékelttel emelkedő
irányzatú. -- Várható időjárás vasárnap estig: Mérsékelt, időnként
előnkőbb nyugati, északnyugati szél, változó felhőzet, helyenként
záporosó, zivatar. A hőmérséklet újabb kissé emelkedik. /MTI/

K

MTI BELFÖLDI HIREK

B 46. kiadás

1949 július 30

23 óra 35 perc

Román írók a MÁVAG Potófi-ünnepségén

NL/Lt/Hnó Ks Potófi halálának 100. évfordulóját szombaton
ünnepelték a MÁVAG dolgozói. Az ünnepségen Alexandru Sahigian
román író, Jeboleanu Eugen költő, Potófi fordítója is megjelent.
Jeboleanu Eugen a román munkásosztály üdvöz-
letét tolmácsolta.

Potófi nemcsak magyar költő - mondotta - osz-
trák költő volt a határokat. Ő valamennyi szabadságszerető nép, a
világszabadság költője. A Szovjet Hadsereg felszabadított bennün-
ket és Potófi álma valóra vált: szabadok lettünk!

Ezután Alexandru Sahigian méltatta Potófit, a
harcos költőt, aki minden időben együtt haladt "a néppel tűzön-
vizen át". Potófi valóban a forradalom költője volt. Most nálunk
is szék - és szövegek olvassák és tanulják Potófit. Romániában
ma már a munkásosztály vezetői az országot, akárcsak itt.

A Szovjetunió vezetői tábor mellett őrt
állunk a békefrontján, hogy Potófi és Balcescu álmai megvalósul-
janak - fejezte be szavait. /MTI/

A történelom nemcsak igazolta, hanem meg is valósította Potófi forra-
dalmi célkitűzéseit - A forradalom lángoló költőjét, Potófi
Sándort ünnepelték a Városi Színházban

Di/& Lt/Hnó Ks Potófi halálának századik évfordulóját az o-
gész dolgozó magyar nép megünnepli. A Városi Színház az asu-
folásig megtöltő közönség, amely a Potófi Emlékbizottság szom-
batosti Potófi-émlékestjén egyetemes emlékezett meg a nagy költő-
forradalmárral, egész dolgozó néptünköt képviselte. A dolgozók
már jóval az ünnepi emlékest megkezdése előtt felsorakoztak a
Városi Színház elé, hogy bejuthassanak a színház nézőterére.

A közönség, amelynek sorában Szakasits Árpád
köztestvérségi elnök, Farkas Mihály honvédelmi miniszter, Gerő
Ernő, a Népgazdasági Tanács elnöke, Ádár János belügy-, Rónai
Sándor külkereskedelmi, Bognár József belkereskedelmi, Ratkó
Anna népjelölti, Zsöfnyecz Mihály nehézipari miniszterek, Molnár
Izra, az Országgyűlés elnöke, a Párt Politikai Bizottságának
és az Államtitkárságnak több tagja is megjelent. Az ünnepség
megkezdése előtt szünetben akárcs tapssal ünnepelték a Potófi
centenárium ünnepségek alkalmából Budapestre érkezett szovjet
íróművészeket, akik a szovjet nép baráti üdvözlését hozták el
dolgozó népiainkhoz. /Folyt.köv./

K

MTI BELFÖLDI HIREK

B 47. kiadás

1949 július 30

23 óra 46 perc

/A történelmi nemesek igazolta...1.folytatás./ Di & Lt/Hnó Ks

De kijutott az ünnepségből a testvéri népi demokráciák iró-küldöttoinek és az imperialista országokból, a kizsákmányolók igazában sanyló nyugati dolgozók üdvözlésétől olhozó francia, olasz, holland és chiloi küldöttoinek is.

A taps még csak fokozódott, amikor szót nyitott a düggöny. Az omolványon hosszú asztal előtt ültek a külföldi vendégek és a Petőfi Emlékbizottság tagjai. Az asztalon le kicsi zászló jelzi, hogy Petőfi halálának 100. évfordulója alkalmából 10 nemzet fiait jöttek el Budapestre, hogy résztvegyenek a világszabadság lángoló küldöttoinek emlékünneplésén.

Az omolvány felett Sztálin generalisszimusz és Rákosi Mátyás arcképei között vörös és nemzetiszíni zászlók ordojében Petőfi-omblóna látható a felette a felirat: "A néppel tüzhöz-vízhez át!".

Az ünnepség a Himnusz hangjaival kezdődött, majd Darvas József építésügyi miniszter lépett a mikrofon elé.

/A beszédet korábbi kiadásainkban már közöltük,

Darvas József üdvözlőszavai után Horváth Márton, a Szabad Nép felolós szerkesztője mondotta az ünnepi beszédet.

/A beszédet korábbi kiadásainkban már közöltük/

Horváth Márton beszédének a Szovjetuniót, Sztálint és a magyar nép nagy vezetőjét, Rákosi Mátyást említi szavaival. Forogatos taps és ütemes éljenzés fejezte ki a közönség szeretetteljes háláját a szocializmus első országa, a világ népeinek békeharca vezető nagy Sztálin és népünk felmentő sének szervezője, tanítónk, Rákosi Mátyás iránt.

Horváth Márton ünnepi beszéde után a szovjet iró-küldöttség vezetője, Sztjopán Szisipacsov üdvözölte a megjelölteket.

- Mi, a szovjet irók eljöttünk ide - kezdte beszédét -, hogy a szocializmust építő magyar néppel együtt ünnepeljünk a legnagyobb magyar forradalmár költőt, Petőfi Sándort. Ezekben a napokban a szocialista Szovjetunióban és mindenütt ünnepelik Petőfi Sándort, a nagy költőt. Ezekben a napokban a Szovjetunió ujságaiban, folyóirataiban, a Szovjetunió minden részén Petőfiről szóló cikkek és Petőfi-versok jelennek meg.

/Folyt.köv./ K

MTI BELFÖLDI HIREK

B 48. kiadás

1949 július 30

23 óra 55 perc

/A történelmi nemesek igazolta...2.folytatás./ Di & Lt/Hnó Ks

A szovjet emberek lakásaikban a rádióból hallgatják a nagy költő verseit, amelyeket orosz nyelvre, a legjobb szovjet fordítómesterek ültettek át. Petőfi saját országán kívül még soha és sohol nem kapott ennyi szeretetet és nem nyert oly őszinte elismerést, mint nálunk, a Szovjetunióban.

A szovjet költő ezután a közönség hatalmas lelkesedése közepette kezét magasra tartva mutatta meg azokat a Petőfi-köteteket, amelyek a Szovjetunióban most, a költő halála századik évfordulójának ünnepére jelentek meg.

Moszkvában - mondotta a könyvekkel mutatva - a művészeti irodalom állami kiadója 20.000 példányban adta ki Petőfi válogatott verseit. Kiadta Petőfi válogatott műveit a gyermek-könyvek kiadóállalata is a szovjet iskolások számára 20.000-as példányszámban. Most jelent meg Moszkvában Hidas Antal orosznyelvű könyve Petőfi életéről és alkotásairól. Ugyancsak most jelent meg Uzsorodban Petőfi válogatott műveinek vastag kötete magyar nyelven. S nemesek orosz nyelven olvashatják a Szovjetunió népi a magyar költő verseit, Petőfi művei megjelölnék az orosz nyelvű és orosz nyelven is.

A szovjet iró-küldöttség vezetője ezután elmondta:

- Petőfit azért szereti a szovjet nép, mert forradalmár és nagy humanista volt. Petőfit azért szereti a szovjet nép, mert a demokráciának, a magyar nép és az egész dolgozó emberiség felszabadulásnak igazi harcosa volt. Azért szereti a szovjet nép Petőfi Sándort, mert határtalanul szerette hazáját, igazi hazafi volt.

- Petőfi közel áll a szovjet irodalomhoz, mert ő testesíti meg azt a költői ideált, amelynek a szocialista szovjet irodalom művelői akarnak lenni.

- En, a Szovjetunió küldöttoje, aki itt állok ezen az omolványon, tisztelettel hajtom meg fejemet a magyar nép nagy költője és harcosa előtt. Nem minden népnek jutott osztályrészül, hogy olyan költőt adjon az emberiségnek, mint amilyen Petőfi Sándor. Petőfi nagysága nemesek a magyar népet kötelezi nekra, de bennünket is, akik annyira szívünkbe zártuk Petőfit és művészetét. Petőfi élete és versei arra köteleznek bennünket, hogy diadalmas utunkról elsöprjük mindazokat, akik akadályokat gördítenek eléünk.

/Folyt.köv./

K

MTI BELFÖLDI HIREK

B 49. kiadás 1949 július 30 24 óra / porc

/4. történetben nemcsak igazolta...3.folytatás./ Di & Lt/Hné Ks

Petőfi ölete és versei arra köteleznek bennünket, hogy ugyanolyan hívon szolgáljuk a népet, ahogy ő szolgálta, hogy körülhotetlonul elsöpörjük utunkból minden néptől elragaszkodott kozmopolitát, aki gyűlöli mindazt, ami igazán nemzeti, népi és emberi. Petőfi arra kötelez bennünket, hogy egy pillanatra se álljunk meg abban a nagy hareban, amely a szabadságszerető népek b idegulásáért folyik és, amelyért öletét áldozta a magyar nép esodálatos, halhatatlan fia: - fojezte be boszódót a szovjet iröküldöttség vezetője.

Az onlókünnopélyt műsor fojezte be. /MTI/

V 6 g o .

K

Főszerkesztő:
dr. Káldor György

MTI
MAGYAR TÁVIRATI IRDA

Feladás szerkesztő:
Baló László
Feladás kiadó:
Barcs Sándor

Minden-jog-fenntartás/ával-Kéziratnak-tekintendő-Házi-sokszorosítás.

Kiadja a Magyar Központi Híradó Rt. Budapest, VIII., Bródy Sándor-utca 5-7. Telefon: 139-666.

MTI BELFÖLDI HIREK

B 1. kiadás 1949 július 31 13 óra 20 porc

Időjárásjelentés

& Vá/Vá A Meteorológiai Intézet jelenti július 31.-én, vasárnap délbön:

A Közép-Európát olárasztó tengeri levogó azon a területen nyugalomba jutott és megkezdődött felmologedése. A brit szigoteket azonban már újabb tengeri léghullám árasztotta ol, amely nagy erővel halad kelet felé.

Hazánkban szombaton sokfelé volt eső. Tiszabecsen 20, Mátészalkán 15, Csengeren 14 mm esapedéket mértek. A hőmérséklet általában 24-26, Kaloocsán 27 fokig emelkedett. Az éjszakai lehülés meg erősödött és az északi, valamint a keleti megyékben 9-10 fokig hült le a levogó.

Budapeston szombaton a hőmérséklet napi középértéke 1.- fokkal alacsonyabb, a légnyomás napi középértéke 0,6 mm-rel magasabb volt, mint a sok évi átlag.

Budapeston vasárnap 12 órakor a hőmérséklet 26 Celsius fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 763 mm, gyongén süllyedő irányzata.

Várható időjárás hétfő estig: Mérsékelt szél. Változó felhőzet. Néhány helyen záporosó, zivatar. A hőmérséklet egy-két fokkal emelkedik. /MTI/

Az építőiparban is bevezetjük a szocialista munkamódszert - a MIMOSZ munkaértekezlete

FG-Kné & Mh/Mh Ks Vasárnap az Építésügyi minisztérium és a MIMOSZ egész napos munkaértekezletet tartott az önköltségesítőket és végrehajtási körüli tennivalókról a MIMOSZ székházában az építőipari vállalatvezetők, ölmunkások, brigádvezetők, tervező intézetek, építésügyi vezetőinek részvételével.

Somogyi Miklós, a MIMOSZ elnöke nyitotta meg az értekezletet. Bevezetőjében rámutatott arra, hogy noha az építőipar nagy munkát végzett, súlyos hibákat is ölkövetett. Majd Sztálint idézve így folytatta: "Itt az ideje annak, hogy areaal a technika felé forduljunk, ideje, hogy sutba dobjuk a technikába véd be nem avatkozás elavult jelszavát és hogy mi magunk váljunk specialistákká, szakértőkké, a legtöbbszörbb értelemben üzemeink urai".

"Szivlöljük meg Sztálin utmutatását - mondotta - merítsünk belőle erőt, hitet bátorságot, hogy hazánk építőiparát ölérelondítsuk és a hároméves terv végén odaállhassunk Pártunk, és nagy vezetőnk Rákosi Mátyás ölé és azt mondhassuk: Teljesítettük a feladatot, és ugyanígy teljesíteni fogjuk az ötéves terv feladatait is.

p

/Folyt. örv./